

სს “თბილისის თამბაქო”

ფინანსური ანგარიშგება, მმართველობითი ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

სს “თბილისის თამბაქო”

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

1

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2-4

ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება

5

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

6

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

7

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება

8

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

9-32

1. ზოგადი ინფორმაცია

9

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს)

ინტერპრეტაციების გამოყენება

9

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

11

4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ მოსაზრებები

20

5. ამონაგები

21

. ამონაგების თვითღირებულება

21

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

21

8. ძირითადი საშუალებები

22

9. საინვესტიციო ქონება

23

10. მარაგები

23

11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

24

12. ფული და ფულის ექვივალენტები

25

13. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

25

14. გადასახდელი გადასახადები

25

15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

26

16. ნასესხები სახსრები

26

17. ფინანსური ინსტრუმენტები

26

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

30

19. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

31

20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

32

21. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

32

მმართველობითი ანგარიშგება

33

„ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშისგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე“

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „თბილისის თამბაქოს“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, კაპიტალის ცვლილებასა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის უწყეტად ფუნქციონირების მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- მმართველობით ანგარიშგებაში საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის კანონით გათვალისწინებული ინფორმაციის განმარტებაზე;
- ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 9 ივლისს:

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „თბილისის თამბაქოს“ აქციონერებს:

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „თბილისის თამბაქოს“ („კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით (ერთობლივად „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, გარდა „პირობითი მოსაზრების საფუძველში“ აღწერილი საკითხის ზემოქმედების შედეგისა, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ კომპანიის აუდიტორებად დავინიშნეთ 2020 წლის 3 ივლისს და არ დავსწრებივართ 2019 წლის 31 დეკემბრის ჩატარებულ მარაგების ფიზიკურ დათვლას. ჩვენ, ალტერნატიული საშუალებებით, ვერ დავრწმუნდით 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობილი მარაგების რაოდენობაში. ვინაიდან მარაგების საწყისი ნაშთები შედის ფინანსური შედეგების გაანგარიშებაში, ჩვენ ვერ შევძელით იმის დადგენა, საჭირო იყო თუ არა კორექტირება 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ასახულ წლიურ მოგებასთან/(ზარალთან) და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ასახულ საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ წმინდა ფულად ნაკადებთან მიმართებაში, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ გაუნაწილებელ მოგებასა და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებში.

როგორც ეს ფინანსური ანგარიშგების მე-19 შენიშვნაშია განმარტებული, კომპანიამ, შპს „გეოდისტრიბუციას“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგთან“ ერთად, (ერთობლივ კონტროლქვეშ მოქმედი პირები), გასცა ფინანსური გარანტია მეკავშირე საწარმოს მიერ მიღებულ სესხთან დაკავშირებით. კომპანიის იმ მომენტისთვის აღნიშნული ფინანსური გარანტიის სამართლიანი ღირებულება არ დაუდგენია და არ ასახა საგარანტიო კონტრაქტის ვალდებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის, რაც წარმოადგენს ფასს 9 სტანდარტის, „ფინანსური ინსტრუმენტები“ დარღვევას. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამივე კომპანიისათვის საგარანტიო კონტრაქტის რისკი 57,268 ათასი ლარით შემოიფარგლება. ჩვენ ვერ შევძელით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებებსა და კაპიტალზე და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე ამ დარღვევის ეფექტის დადგენა.

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა პბეკ კოდექსის მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პირობითი მოსაზრების გამოსათქმელად.

შენიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

როგორც ეს ფინანსური ანგარიშგების მე-18 შენიშვნაშია ნაჩვენები, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის დასრულებულ წლებში კომპანიის გაყიდვების 99% და 77%, შესაბამისად, მოდიოდა დაკავშირებულ მხარეებზე. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას. ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენს პასუხისმგებლობა მოიცავს სხვა ინფორმაციის გაცნობას და ამ პროცესში, იმის დადგენას, ხომ არ არის არსებითი შეუსაბამოება სხვა ინფორმაციასა და ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის დროს მოპოვებულ ინფორმაციას შორის, ან ხომ არ არის იგი სხვაგვარად არსებითი შეცდომების შემცველი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ მმართველობით ანგარიშგებაში მოცემულია არსებითად მცდარი ინფორმაცია, ჩვენ მოვალენი ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ.

როგორც აღნიშნულია პირობითი მოსაზრების საფუძვლის სექციაში ზემოთ, ჩვენ ვერ შევძელით, დავსწრებოდით მარაგების ფიზიკურ დათვლას 2019 წლის 31 დეკემბერს. ასევე, კომპანიამ არ განსაზღვრა გაცემული ფინანსური გარანტიების სამართლიანი ღირებულება აღიარებისას და არ გაუზომავს გარანტიის ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი ვალდებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაბამისად, ჩვენ არ შეგვიძლია დავასკვნათ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად არაზუსტი პირველ საკითხთან მიმართებაში და ჩვენ დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არის არსებითად არაზუსტი თანხებთან ან სხვა საკითხებთან მიმართებაში, რომელიც მოცემულია მმართველობის ანგარიშში მეორე საკითხთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავედროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ამოვიცნობთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზარაზებული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;

- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპზე საფუძველზე წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ექვეყნებ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდევ დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

დასკვნა სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების თაობაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების („კანონი“) შესაბამისად მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

პროცედურები შევარჩიეთ და ჩავატარეთ საკუთარი შეფასებების საფუძველზე მათ შორის, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

გარდა ჩვენი ანგარიშის პირობითი დასკვნის საფუძველში აღწერილი საკითხისა, ჩვენი აზრით:

- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობითი ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობით ანგარიშგებაში შესულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობით ანგარიშგებაში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სრბუპი ჰაკობიანი

დელოიტი და ტუმსის სახელით

2021 წლის 9 ივლისი

თბილისი, საქართველო

სს“ თბილისის თამბაქო“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის (ათასქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
ამონაგები	5	34,575	7,396
ამონაგების თვითღირებულება	6	(16,936)	(4,971)
მთლიანი მოგება		17,639	2,425
გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები		(14)	(48)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(4,878)	(6,237)
ფინანსური შემოსავალი		5	12
ფინანსური ხარჯი	13,16	(733)	(1,138)
საკუროსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი, წმინდა		(43)	(39)
სხვა შემოსავალი		149	8
სხვა ხარჯი*	10	(1,252)	(535)
მოგება/(ზარალი) გადასახადამდე		10,873	(5,552)
მოგებიდან გადასახადის ხარჯი		-	-
წლიური მოგება/(ზარალი)		10,873	(5,552)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული მოგება/(ზარალი)		10,873	(5,552)

*ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა შეეცვალა მარაგების გაუფასურების წარდგენა 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და გადაეტანა 535 ლარი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან სხვა ხარჯებში.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის
(ათასქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	23,492	24,195
საინვესტიციო ქონება	9	886	918
გრძელვადიანი მარაგები	10	1,707	1,624
არამატერიალური აქტივები		21	28
სულ გრძელვადიანი აქტივები		26,106	26,765
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	10	10,504	6,580
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	6,333	5,079
გადახდილი ავანსები		130	135
ფული და ფულის ექვივალენტები	12	95	315
სულ მიმდინარე აქტივები		17,062	12,109
სულ აქტივები		43,168	38,874
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		111	111
გაუნაწილებელი მოგება		27,407	27,900
სულ კაპიტალი		27,518	28,011
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	3,179	2,977
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		3,179	2,977
მიმდინარე ვალდებულებები			
გადასახდელი გადასახადები*	14	1,264	1,827
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	15	2,435	875
ნასესხები სახსრები	16	8,772	5,184
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		12,471	7,886
სულ ვალდებულებები		15,650	10,863
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		43,168	38,874

*კომპანიის ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, რომ მოგების გადასახადთან დაკავშირებული გადასახადები აჩვენოს გადასახდელი გადასახადების ქვეშ და შეცვალა 2019 წლის რიცხვების წარდგენა.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „თბილისის თამბაქო“

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის
(ათასქართულ ლარში)

შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 1 იანვარი 2019	111	33,452	33,563
სულ წლის სრული ზარალი	-	(5,552)	(5,552)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2019	111	27,900	28,011
სულ წლის სრული მოგება	-	10,873	10,873
გაცემული დივიდენდები	-	(11,366)	(11,366)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2020	111	27,407	27,518

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს „თბილისის თამბაქო“

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის (ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის	2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
წლის მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		10,873	(5,552)
შესწორებები:			
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯი		723	589
წმინდა გაუფასურების ხარჯი სავაჭრო მოთხოვნებზე		508	1,593
მარაგების გაუფასურება		1,252	535
ფინანსური შემოსავალი		(5)	(12)
ფინანსური ხარჯი		733	1,138
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი, წმინდა		43	39
ფულადი სახსრების შემოძინება/(გაძინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		14,127	(1,670)
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		(1,367)	40,256
(ზრდა)/კლება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში		(1,367)	40,256
კლება/(ზრდა) მიღებულ ავანსებში		5	(80)
ზრდა მარაგებში		(5,223)	(4,272)
კლება გადასახდელ გადასახადებში		(563)	(37,962)
(ზრდა)/კლება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		(22)	1,078
კლება/(ზრდა) სავაჭრო და სხვა კრედიტულ დავალიანებაში		1,122	(1,357)
ფულადი სახსრების შემოძინება/(გაძინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		8,079	(4,007)
მიღებული პროცენტი		5	12
გადახდილი პროცენტი		(472)	(938)
წმინდა ფულადი სახსრების შემოძინება/(გაძინება) საოპერაციო საქმიანობიდან		7,612	(4,933)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების რეალიზაციიდან შემოსული ფული		42	-
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(59)	(420)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ნაღდი ფული		(17)	(420)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების მიღება	16	66,685	21,791
ნასესხები სახსრების გადახდა	16	(63,134)	(16,616)
გადახდილი დივიდენდები		(11,366)	-
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული)/მიღებული წმინდა ნაღდი ფული		(7,815)	5,175
ფულისა და ფულის ექვივალენტების წმინდა შემცირება		(220)	(178)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე		-	(4)
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	12	315	497
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	12	95	315

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმდები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

სს „თბილისის თამბაქო“ („კომპანია“) არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოში 1998 წლის 6 ივნისს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და საქართველოს საგადასახადო ორგანოებში რეგისტრირებულია საიდენტიფიკაციო ნომრით: 206093528. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია საქართველო, თბილისი, გიორგი ნადარეიშვილის ქუჩა 7.

კომპანია დაკავებულია საერთაშორისო კომპანიებისგან ნედლი თამბაქოს პროდუქციის შეძენით და შპს „გეოდისტრიბუციას“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგისთვის“ თამბაქოს პროდუქტის ნაწარმის მიყიდვით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერები იყვნენ:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
შპს „სმარტ კაპიტალ ფროდაქშენი“	100%	100%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საბოლოო აქციონერი იყო მიხეილ ჩხარტიშვილი. 2020 წლის დეკემბერში საბოლოო აქციონერთა სტრუქტურა შეიცვალა შემდეგნაირად: ივანე ჩხარტიშვილი ფლობს აქციების 51%-ს, მიხეილ ჩხარტიშვილი და ნათია ჩხარტიშვილი კი, შესაბამისად, 24.5%-სა და 24.5%-ს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიაში დასაქმებულ პირთა რაოდენობა იყო 183 და 138, შესაბამისად.

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება

მიმდინარე წელს კომპანიამ გამოიყენა საბჭოს მიერ გამოშვებული ფასს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების შემდეგი შესწორებები, რომლებიც ძალაშია 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. მათ გამოყენებას არ ჰქონია რაიმე არსებითი ეფექტი წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებულ თანხებზე.

საპროცენტო განაკვეთის ბაზისის ცვლილება ფასს 9 და ფასს 7 სტანდარტების შესწორება

2019 წლის სექტემბერში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა „საპროცენტო განაკვეთის ბაზისის ცვლილება“ (შესწორება სტანდარტებში ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7). აღნიშნული შესწორებებით შეიცვალა ჰეჯირების აღრიცხვის კონკრეტული მოთხოვნები, რომელთა მიხედვით, დაშვებულია, ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ჰეჯის აღრიცხვა გაგრძელდეს განუსაზღვრელობის პერიოდში, სანამ მოქმედი საპროცენტო განაკვეთების მოქმედების ქვეშ მყოფი ჰეჯირებული ერთეულები ან ჰეჯირების ინსტრუმენტები შეიცვლება საპროცენტო განაკვეთის ბაზისის მიმდინარე რეფორმის შედეგად.

ეს შესწორებები არ ეხება კომპანიას, რადგან იგი რისკის ქვეშ მყოფ საბაზისო საპროცენტო განაკვეთებზე ჰეჯირებას არ აღრიცხავს. შესაბამისად, აღნიშნული შესწორებების გამოყენება ზეგავლენას არ ახდენს კომპანიის 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ბუღალტრულ აღრიცხვაზე.

ამ შესწორებებით აგრეთვე შემოვიდა ფასს 7 სტანდარტით გათვალისწინებული განმარტების ახალი მოთხოვნები, რომლებიც ჰეჯირების ისეთ ურთიერთობებს ეხება, რომლებზეც ვრცელდება ფასს 9 სტანდარტის შესწორებით შემოტანილი გამონაკლისები.

კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შეღავათები შესწორება სტანდარტში ფასს 16

2020 წლის მაისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შეღავათები“ (შესწორება სტანდარტში 16), რომლითაც მოიჯარეებს მიეცა საშუალება, აღრიცხონ კოვიდ-19-ით პირდაპირ გამოწვეული ქირის დათმობა ფასს 16 სტანდარტში შეტანილი პრაქტიკული შეღავათის საშუალებით. ეს უკანასკნელი მოიჯარეს საშუალებას აძლევს, სურვილის შემთხვევაში, არ შეაფასოს, არის თუ არა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის დათმობა იჯარის მოდიფიკაცია. მოიჯარე, რომელიც ამ შეღავათით

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

	ისარგებლებს, კოვიდ-19-ით გამოწვეულ ქირის დათმობით მიღებული საიჯარო გადახდის ნებისმიერ ცვლილებას აღრიცხავს ფასს 16 სტანდარტის გამოყენებით, ისე, თითქოს ცვლილება იჯარის მოდიფიკაციას არ წარმოადგენდეს. კომპანიამ გადაწყვიტა, არ გამოიყენოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შედგავთების მიდგომა, მან ხელახლა შეაფასა შესწორებული საიჯარო ხელშეკრულებები და დაასკვნა, რომ ისინი მოდიფიკაციას წარმოადგენს.
ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებითაა შესწორებული	კომპანიამ „ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებითაა შესწორებებში“ შესული შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. ეს შესწორებები მოიცავს ზეგავლენის ქვეშ მყოფი სტანდარტების შესწორებას ისე, რომ მათში მითითება მოცემული იყოს ახალ კონცეპტუალურ ჩარჩოზე. თუმცა, მითითებები განახლებული ყველა შესწორებაში არაა. ზოგიერთი შემთხვევაში განახლება მიზნად ისახავს მხოლოდ იმის ჩვენებას, თუ კონცეპტუალური ჩარჩოს რომელ ვარიანტზეა მითითება (2001 წლის სტანდარტების საბჭოს მიღებული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის ჩარჩოზე, 2010 წლის სტანდარტების საბჭოს ჩარჩოზე თუ 2018 წლის ახალ, გადამუშავებულ ჩარჩოზე) ან იმის ჩვენებას, რომ სტანდარტში მოცემული განსაზღვრებები არ განახლებულა კონცეპტუალური ჩარჩოს გადამუშავებული ვარიანტის შესაბამისად.
	შესწორებები ეხება სტანდარტებს ფასს 2, ფასს 3, ფასს 6, ფასს 14, ბასს 1, ბასს 8, ბასს 34, ბასს 37, ბასს 38, ფასს 12, ფასს 19, ფასს 20, ფასს 22 და სიკ-32.
შესწორება სტანდარტში ფასს 3 - ბიზნესის განსაზღვრება	კომპანიამ ფასს 3 სტანდარტის შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები განმარტავს, რომ თუმცა ბიზნესს ჩვეულებრივ ახასიათებს პროდუქტის წარმოება, პროდუქტის არსებობა არ არის აუცილებელი პირობა, რომ საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირებული კომპლექტი ბიზნესად ჩაითვალოს. იმისათვის, რათა აქტივებისა და საქმიანობათა შეძენილი კომპლექტი ბიზნესად ჩაითვალოს, მასში მოცემული უნდა იყოს, სულ მცირე, შემავალი მასალა და არსებითი ხასიათის პროცესი და ეს ორივე მნიშვნელოვნად უნდა აფართოვდეს პირის უნარს, შექმნას პროდუქტი. შესწორებებით უქმდება იმის შეფასების აუცილებლობა, აქვთ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს უნარი, ჩაანაცვლონ არარსებული შემავალი მასალები ან პროცესები და გააგრძელონ პროდუქტის წარმოება. შესწორებებში აგრეთვე მოცემულია დამატებითი მითითებები, რომლებიც პირს ეხმარება იმის დადგენაში, შეიძინა თუ არა არსებითად შინაარსობრივი პროცესი. შესწორებებით ანგარიშგებაში შემოდის არჩევითი კონცენტრაციის ტესტი, რომელიც გამარტივებული წესით ამოწმებს, არის თუ არა საქმიანობებისა და აქტივების შეძენილი კომპლექტი ბიზნესი. ამ ტესტის მიხედვით, საქმიანობებისა და აქტივების შეძენილი კომპლექტი ბიზნესი არაა, თუ შეძენილი მთლიანი აქტივების არსებითად მთელი სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ ხილულ აქტივში ან მსგავსი აქტივების ერთ ეოდში. შესწორებები პროსპექტიულად გამოიყენება ყველა იმ ბიზნეს-კომბინაციასა და აქტივების შესყიდვაზე, რომელთა შესყიდვის თარიღია 2020 წლის 1 იანვარი ან მისი შემდგომი თარიღი.
შესწორება სტანდარტებში ბასს 1 და ბასს 8 - არსებობის განსაზღვრება	კომპანიამ ბასს 1 და ბასს 8 სტანდარტებში შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები უფრო გასაგებს ხდის ბასს 1 სტანდარტში მოცემულ არსებობის განსაზღვრებას და არ ისახავს მიზნად ფასს სტანდარტებში არსებობის ფუნდამენტური პრინციპის შეცვლას. ახალ განსაზღვრებაში შესულია არსებითი ინფორმაციის არარსებითი ინფორმაციით „მიჩქმალვის“ ცნება. არსებობის მომხმარებელზე მოქმედი დონე შეიცვალა და „შესაძლოა ზეგავლენა იქონიოს“ ფრაზა ჩანაცვლად ფრაზით „გონიერულად მოსალოდნელია, ზეგავლენა იქონიოს“. ბასს 8 სტანდარტში არსებობის განსაზღვრება ჩანაცვლად ბასს 1 სტანდარტში მოცემული არსებობის განსაზღვრებაზე მითითებით. გარდა ამისა, თანმიმდევრულობის დასაცავად, სტანდარტების საბჭომ აგრეთვე შესწორება შეიტანა სხვა სტანდარტებსა და „კონცეპტუალური ჩარჩოს“ სხვა პარაგრაფებში, რომლებშიც იმთავითვე იყო მოცემული „არსებობის“ განსაზღვრება ან რომლებშიც გამოყენებული იყო ტერმინი „არსებითი“.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

ახალი და განახლებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისათვის კომპანია არ იყენებს შემდეგ ახალ და განახლებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

ფასს 17 ფასს 10 და ბასს 28 (შესწორება)	სადაზღვევო კონტრაქტები აქტივების გაყიდვა ან შეწირვა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის
შესწორება სტანდარტში ბასს 1	ვალდებულებათა კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიან ვალდებულებებად
შესწორება სტანდარტში ბასს 8 შესწორება სტანდარტში ბასს 1 და განცხადება 2 ფასს პრაქტიკის შესახებ	სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრება სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტება
შესწორება სტანდარტში ფასს 3 შესწორება სტანდარტში ბასს 16	მითითება კონცეპტუალურ ჩარჩოზე ძირითადი საშუალებები - დაგეგმილ გამოყენებამდე მიღებული შემოსავალი
შესწორება სტანდარტში ბასს 37	მძიმე კონტრაქტები - კონტრაქტის შესრულებასთან დაკავშირებული ხარჯი
შესწორება სტანდარტში ბასს 8 შესწორება სტანდარტებში ბასს 1 და ფასს პრაქტიკის განცხადება 2	საბუღალტრო შეფასებების განსაზღვრება საბუღალტრო პოლიტიკების განმარტება
წლიური შესწორებები - ფასს სტანდარტების 2018-2020 წლების ციკლი	შესწორებები სტანდარტში ფასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება, ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები, ფასს 16 - იჯარა და ბასს 41 - სოფლის მეურნეობა

ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტების ამოქმედება მნიშვნელოვან ზეგავლენას მოახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალ პერიოდებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებულ ფასს სტანდარტებისა (ფასს) და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო ინტერპრეტაციების კომიტეტის მიერ გამოშვებულ ინტერპრეტაციების (ფასიკ) მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. ისტორიული ღირებულება ეფუძნება ამ აქტივების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას. სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რომელიც მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი ვალდებულების გადაცემისას გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე იმის მიუხედავად, შეიძლება ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება, თუ იგი შეფასების სხვა ტექნიკით უნდა გაიზომოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულებ ის გაზომვისას კომპანია ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამავე მახასიათებლებს გაზომვის დღეს აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების ფასდადების პროცესში. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების ანდა განმარტების მიზნებისათვის სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია ამგვარ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ტრანზაქციებს, რომლებიც ფასს 2 სტანდარტით რეგულირდება, იჯარის ტრანზაქციებს, რომლებიც ფასს 16 სტანდარტით რეგულირდება და იმ შეფასებებს, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების მსგავსია, მაგრამ ასეთი არ არის, როგორიცაა ბასს 2 სტანდარტით გათვალისწინებული წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ან ბასს 36 სტანდარტით გათვალისწინებული გამოყენებული ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულებ ის საზომები იყოფა 1-ელ, მე-2 და მე-3 დონეებად იმის მიხედვით, თუ რამდენად ხილულია სამართლიანი ღირებულებ ის გაზომვისას გამოყენებული მონაცემები და რა დატვირთვა გააჩნია ამ მონაცემებს მთლიანად სამართლიანი ღირებულებ ის განსაზღვრისას:

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

- 1-ელი დონის მონაცემები არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომლებზეც პირს ხელი მიუწვდება გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის მონაცემები არის პირველ დონეში შესულისგან განსხვავებული მონაცემები, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად ხილულია აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შემთხვევაში; და
- მე-3 დონის მონაცემები არის აქტივის ან ვალდებულების ისეთი მონაცემები, ხილული არ არის.

ფუნქციონირების უწყვეტობა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა იმ დაშვებით რომ საწარმო ფუნქციონირებას განაგრძობს უწყვეტად და სააღრიცხვო პოლიტიკები მთელ პერიოდზე თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული. განსჯისას ხელმძღვანელობამ მხედველობაში მიიღო კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, ასევე, გააანალიზა ბაზრებზე არსებული სიტუაციის გავლენა კომპანიის ოპერაციებზე.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის თითოეული პირის ფინანსურ ანგარიშგებაში შეტანილი ელემენტები შეფასებულია იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტის გამოყენებით, რომელშიც ეს პირი ახორციელებს თავის საქმიანობას („ფუნქციონალური ვალუტა“). კომპანიის მშობლის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი. ყველა თანხა დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთათვათა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება წმინდა თანხით იმ შემთხვევაში, თუ პირს გააჩნია იურიდიულად აღსრულებადი უფლება, გაქვითოს აღიარებული თანხები და განზრახული აქვს, აქტივი ჩათვალოს წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და დაფაროს ვალდებულება. შემოსავალი და ხარჯი არ იქვითება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ ეს არ არის სავალდებულო ან ნებადართული რომელიმე საბუღალტრო სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით და ინდივიდუალურად განმარტებული კომპანიის საბუღალტრო პოლიტიკაში.

ქვემოთ მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

შემოსავალი. შემოსავალი აღიარდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავლის აღიარება ხდება, როდესაც კმაყოფილდება ყველა შემდეგი პირობა:

- კომპანიამ მყიდველს გადასცა საქონლის მფლობელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და სარგებელი;
- კომპანია არ ინარჩუნებს მენეჯერულ ჩართულობას ისეთი ხარისხით, რაც ჩვეულებრივ ასოცირდება მფლობელობასთან და არ ინარჩუნებს კონტროლს გაყიდულ საქონელზე;
- შემოსავლის ოდენობის შეფასება სარწმუნოდაა შესაძლებელი;
- სავარაუდოა, რომ ტრანზაქციასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს მიიღებს მოცემული პირი; და
- ტრანზაქციასთან დაკავშირებული გაწეული ან გასაწევი ხარჯების ოდენობის შეფასება სარწმუნოდაა შესაძლებელი.

კომპანია სიგარეტისა და აწყობილი ფილტრების გაყიდვის შესრულების ვალდებულებას აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან არსებობს შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება. შემოსავალს აკლდება დაბრუნებები, ფასდათმობები და სხვა მსგავსი შეღავათები.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები. სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს კლიენტებისგან მიღებულ ავანსებს, რისთვისაც საქონელი არ არის მიწოდებული 1 წელზე ნაკლებ პერიოდში. კომპანია სახელშეკრულებო ვალდებულებებს არიცხავს საპროცენტო ხარჯს.

იჯარა. იმას, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას, კომპანია ადგენს კონტრაქტის მოქმედების დაწყებისას. გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულება აღიარდება ყველა იმ საიჯარო გარიგებაში, რომელშიც კომპანია გამოდის როგორც მოიჯარე. აღნიშნული არ

ეხება მოკლევადიან იჯარებს (განიმარტება, როგორც 12 თვიანი ან უფრო მოკლე ვადის იჯარა) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებს (როგორებიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ამ უკანასკნელის შემთხვევაში, საიჯარო გადასახადი აღირიცხება როგორც საოპერაციო ხარჯი წრფივად იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში, თუ სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ არ ასახავს იჯარით აღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სურათს.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აღირიცხება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც იჯარის დაწყების დღეს არ გადაიხდება. მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია, კომპანია იყენებს სესხის მზარდ განაკვეთს. საიჯარო ვალდებულება შემდგომში აისახება საბალანსო ღირებულების გაზრდით, რაც მიზნად ისახავს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის ასახვას (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით), და უკვე გადახდილი საიჯარო გადასახადის ასახვის მიზნით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი შემცირებით.

კომპანია საიჯარო ვალდებულებას ხელახლა აფასებს (და გამოყენების უფლების მატარებელ შესაბამის აქტივს აკორექტირებს), თუ:

- იჯარის ვადა შეიცვალა ან ადგილი ჰქონდა მნიშვნელოვან ხდომილებას ან გარემოებათა ისეთ ცვლილებას, რამაც გამოიწვია შესყიდვის ოფციონის რეალიზების შეფასების ცვლილება; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით (კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით).
- საიჯარო გადახდები შეიცვალა გარანტირებული ნარჩენი ღირებულებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების ან ინდექსისა თუ განაკვეთის ცვლილების გამო; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების ძველი განაკვეთით დისკონტირებით (თუ იჯარის გადასახადის ცვლილება გამოწვეული არაა მცურავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით, რა დროსაც გამოიყენება კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთი).
- მოხდა საიჯარო კონტრაქტის მოდიფიცირება და იჯარის მოდიფიკაცია არ აღრიცხულა როგორც დამოუკიდებელი იჯარა; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება მოდიფიცირებული იჯარის საიჯარო ვადაზე დაყრდნობით და კორექტირებული გადახდების ასევე კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით დისკონტირების გზით, მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღეს.

აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების საწყის აღიარებას, იჯარის დაწყების დღეს ან მანამდე გადახდილ საიჯარო გადახდებს, და აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები და საწყისი პირდაპირი ხარჯები. შემდგომში ასეთი აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. როდესაც კომპანიას ეკისრება ისეთი ხარჯების გაწევის ვალდებულება, რაც დაკავშირებულია იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟთან და გატანასთან, მისი მდებარეობის ადგილის აღდგენასთან ან შესაბამისი აქტივის იჯარის პირობებით გათვალისწინებულ მდგომარეობაში მოყვანასთან, აღიარდება რეზერვი, რომელიც ფასდება ბასს 37-ის საფუძველზე. თუ ხარჯები აქტივის გამოყენების უფლებასთანაა დაკავშირებული, ისინი შედის შესაბამისი აქტივის ღირებულებაში, თუ ამ ხარჯების გაწევა მარაგების შექმნასთან არაა დაკავშირებული.

აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და შესაბამისი აქტივის მოხმარების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. თუ იჯარით ხდება შესაბამისი აქტივის საკუთრების უფლების გადაცემა ან გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივის ღირებულებაში ასახვია, რომ კომპანია მოელის შესყიდვის ოფციონის რეალიზებას, შესაბამისი გამოყენების უფლების მატარებელ აქტივს ცვეთა ერიცხება აქტივის მოხმარების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის დაწყებისას. პრაქტიკული შეღავათის სახით, ფასს 16 მოიჯარეს უფლებას აძლევს, არ დააგაღკვედოს არასაიჯარო კომპონენტები და საიჯარო და შესაბამისი არასაიჯარო კომპონენტები ერთი გარიგების ფარგლებში აღრიცხოს. კომპანიამ ამ პრაქტიკული შეღავათით ისარგებლა.

უცხოური ვალუტები. ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება პირის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ზანკის

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაკადები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული მოგება და ზარალი, რომელიც წარმოშობილია საკურსო სხვაობით, შედის პერიოდის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
ლარი/1 აშშ დოლარი	3.2766	2.8677
ლარი/1 ევრო	4.0233	3.2095

მოგების გადასახადები. მოგების გადასახადები ირიცხება საანგარიშგებო თარიღისათვის სრულად ან არსებითად ძალაში შესული ქართული კანონმდებლობის შესაბამისად. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და ფულადი სახსრების გადარიცხვა, რომლებიც არ უკავშირდება ეკონომიკურ აქტივობას; და
- წარმოდგენილობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგებიდან გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგებიდან გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, საგარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან. სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „საგადასახადო ხარჯები“. ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზამ დაკარგა ეკონომიკური მნიშვნელობა. ახალი კორპორატიული დაბეგვრის მოდელით ბასს 12 სტანდარტით - „მოგებიდან გადასახადი“ გათვალისწინებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები აღარ გამოიყენება.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი. მცირე სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების სამუშაოების ხარჯები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევისას. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიან ღირებულებ

ას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სარგებლიანობის ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე. შეფასებული სარგებლიანობის ვადა, ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის დარიცხვის მეთოდი გადაიხედება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ხოლო შეფასების ნებისმიერი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პროსპექტიულად. ცვეთის განაკვეთებია:

	ცვეთის ნორმა
შენობა-ნაგებობა	2-5%
მანქანა-დანადგარები	6-10%
სხვა ძირითადი საშუალებები	15-20%

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის განსაზღვრული რაოდენობა, რასაც კომპანია მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სარგებლიანობის ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სარგებლიანობის ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

ძირითადი საშუალების აღიარება წყდება მისი რეალიზაციისას ან მაშინ, თუ აქტივის მოხმარების შედეგად ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. ძირითადი საშუალების რეალიზაციით ან ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება როგორც სხვაობა გაყიდვით მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

საინვესტიციო ქონება - საინვესტიციო ქონება არის ისეთი ქონება, რომელსაც კომპანია ფლობს იჯარით გაცემის შედეგად მიღებული შემოსავლისთვის ან/და კაპიტალის აფასებით მიღებული სარგებლისათვის (მათ შორის ამგვარი მიზნებით მიმდინარე მშენებლობების შემთხვევაში). იგი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით. შემდგომ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება ისტორიული ღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ცვეთის დარიცხვისას ცვეთადარიცხული თანხა ჩამოიწერება აქტივის სასარგებლო სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში და იანგარიშება წრფივი მეთოდით. საინვესტიციო ქონების შენობა-ნაგებობების ნაწილს ცვეთა ერიცხება 2-5%-იანი განაკვეთით.

საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი რეალიზაციის მომენტში ან როდესაც იგი სამუდამოდაა ამოღებული მოხმარებიდან და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. აღიარების შეწყვეტის მომენტში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება აღიარების შეწყვეტის შედეგად წარმოქმნილი მოგება ან ზარალი. აღნიშნული იანგარიშება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ წმინდა მოგებასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და შედის აღიარების შეწყვეტის პერიოდის მოგებაში ან ზარალში.

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები - ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები საზღვრული სარგებლიანობის ვადით აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ამორტიზაციის აღიარება ხდება წრფივად შეფასებული

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

სარგებლიანობის ვადის განმავლობაში. საპროგნოზო სარგებლიანობის ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ხოლო საპროგნოზო მონაცემების ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. არამატერიალურ აქტივებს ცვეთა ერიცხება 15%-იანი განაკვეთით, წრფივი მეთოდით.

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება რეალიზაციისას, ან როდესაც მისი გამოყენებისგან ან რეალიზაციისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი მოგება ან ზარალი აისახება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარების შეწყვეტისას.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება - ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანია ამოწმებს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს და ადგენს, ხომ არ არის იმის ნიშანი, რომ აქტივებმა გაუფასურება განიცადა. თუ ამგვარი აღმოჩნდა, დგინდება აქტივის აღდგენითი ღირებულება, რათა შემდგომ განისაზღვროს გაუფასურების ხარჯის მოცულობა (თუ ასეთი არსებობს). თუ ცალკეული აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა შეუძლებელია, კომპანია აფასებს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი იმ ერთეულის ამოღებად ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია, კორპორაციული აქტივები ნაწილდება ცალკეულ შემოსავლის მომტან ერთეულებში. სხვა შემთხვევაში, ხდება მათი განაწილება შემოსავლის მომტან უმცირეს ჯგუფებზე, რომელთათვის განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია.

აღდგენითი ღირებულება წარმოადგენს უდიდესს სამართლიან ღირებულებისა და გაყიდვის დანახარჯების სხვაობასა და გამოყენების ღირებულებას შორის. ამ უკანასკნელის შეფასებისას, ხდება სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირება მიმდინარე ღირებულებამდე ისეთი გადასახადამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელშიც ასახულია დროში ფულის ღირებულების მიმდინარე საბაზრო მნიშვნელობა და იმ აქტივისათვის დამახასიათებელი რისკები, რომლისთვისაც სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო მნიშვნელობის კორექტირება არ მომხდარა. თუ აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება, სავარაუდოდ, ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ეს უკანასკნელი დაიყვანება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების ხარჯი დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში.

როდესაც ხდება გაუფასურების ხარჯის შემდგომი აღდგენა, აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მისი აღდგენითი ღირებულების კორექტირებულ მნიშვნელობამდე. თუმცა, ეს ისე ხდება, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს ისეთი საბალანსო ღირებულება, რომელიც დადგინდებოდა, წინა წლებში რომ არ მომხდარიყო ამ აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) გაუფასურების აღიარება. გაუფასურების ხარჯის აღდგენა დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში.

რეზერვები - რეზერვები აღიარდება, როდესაც კომპანიას უჩნდება მიმდინარე ვალდებულება (სამართლებრივი ან კონსტრუქციული) წარსული ხდომილების გამო, სავარაუდოა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ამ ვალდებულების დაფარვა და ვალდებულების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია. რეზერვად აღიარებული თანხა არის საანგარიშგებო დღეს მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო კომპენსაციის შეფასებული ოდენობა, ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით. როდესაც რეზერვი ფასდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად სავარაუდოდ საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ვალდებულება (თუ დროში ფულის ღირებულების ეფექტი არსებითი ოდენობისაა). თუ რეზერვის დასაფარად საჭირო ყველა ან ზოგიერთი ეკონომიკური სარგებელი მესამე მხარისგან უნდა იქნას მიღებული, მოთხოვნა აქტივად აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის მიღება თითქმის გარანტირებულია და მოთხოვნის ოდენობა სარწმუნოდ იზომება.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები - პირობითი ვალდებულებების აღიარება ფინანსურ ანგარიშგებაში არ ხდება. ისინი განიმარტება ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, თუ ეკონომიკური სარგებლის

მატარებელი რესურსების გადინების შესაძლებლობა ნაკლებ სავარაუდო არაა. პირობითი აქტივების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ ხდება, ისინი განიმარტება ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების მოლოდინი რეალურია.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღიარდება მაშინ, როდესაც პირი ხდება ინსტრუმენტების საკონტრაქტო პირობების მხარე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას (მაგრამ არა მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულისას), თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას ემატება ან აკლდება. ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას, დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები. ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი, კლასიფიკაციის მიხედვით, თავდაპირველად შემდგომი აღიარებისას სრულად ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით. *ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია* - ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციით, საწყისი აღიარებისას, დგინდება მათი შემდგომი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელებზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილდა შემდეგი ორი პირობა: ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც შემდეგ პირობებს აკმაყოფილებს, შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით ით და აისახება სხვა სრულ შემოსავალში:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვის მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს.

ჩვეულებრივ, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით ით და აისახება მოგებაში ან ზარალში. ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, თავდაპირველი აღიარებისას კომპანიამ შეიძლება მიიღოს შემდეგი შეუქცევადი გადაწყვეტილებები:

- შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულებით ის შემდგომი ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში; და
- ამორტიზებული ღირებულებით ან სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით ით წარმოდგენილი სავალო ინსტრუმენტი შეუქცევადად დაადგინოს, როგორც მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული, თუ ასეთი ქმედება მთლიანად აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს საბუღალტრო შეუსაბამობას.

წარსული გამოცდილების საფუძველზე, ყველა ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით და მათ აკლასიფიცირებს პირველ ბიზნეს-მოდელებს - ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით (H2C).

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი - ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი.

შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებული ფინანსური აქტივების (ანუ ისეთი ფინანსური აქტივებისა, რომელთა საკრედიტო ხარისხი გაუარესებულია უკვე თავდაპირველი აღიარებისას) გარდა, სხვა ფინანსური აქტივებისათვის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდიანების (მათ შორის არის ყველა გადახდილი ან მიღებული საკომისიო და ქულა, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ტრანზაქციის ხარჯებისა და სხვა პრემიუმებისა თუ ფასდათმობების განუყოფელ ნაწილს), მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში, ან თუ ეს მართებულია, უფრო მოკლე ვადაში. შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კრედიტ-კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოითვლება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის, დისკონტირებით საწყისი აღიარებისას დადგენილი სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება არის ის ღირებულება, რომლითაც ფინანსური აქტივი ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას, ძირითადად გადამხდის გამოკლებითა და კუმულატიური ამორტიზაციის დამატებით, ამ საწყის ოდენობასა და ვადის ბოლოს ოდენობას შორის არსებულ სხვაობაზე ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებითა და ზარალის რეზერვის კორექტირებით. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება ზარალის რეზერვით კორექტირებამდე.

შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით და სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებული ფინანსური აქტივების გარდა სხვა ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება იმ ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც საკრედიტო ხარისხი საწყისი აღიარების შემდგომ გაუარესდა. მათ შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუ შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში კრედიტგაუარესებული ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი გაუმჯობესდა და ფინანსური აქტივი აღარ ითვლება კრედიტგაუარესებულად, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე.

შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას დადგენილ ამორტიზებულ ღირებულებაზე. გაანგარიშებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულება არ გამოიყენება მაშინაც კი, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი შემდგომში უმჯობესდება და ფინანსური აქტივი კრედიტგაუარესებულად აღარ ითვლება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები - სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან დადგენილი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სესხები და მოთხოვნები (სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისა და სხვადასხვა კონტრაგენტზე გაცემული სესხების ჩათვლით) აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რაც არ შეეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი არაარსებითია.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკებში განთავსებულ დეპოზიტებს მოთხოვნამდე ან სამ თვემდე საწყისი ვადის დეპოზიტებს. ფული და ფულის

ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ფულსა და ფულის ექვივალენტებში არ შედის შეზღუდული ნაშთები ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. შეზღუდული ფული მოიცავს ისეთ ნაშთებს, რომლებიც არ შეიძლება გაიცვალოს ან გამოყენებული იქნას ვალდებულების დასაფარად სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისათვის აღრიცხავს ამორტიზებული ღირებულებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება ორ ეტაპად. ისეთი კრედიტებისათვის, რომელთათვისაც საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია, მსზ რეზერვირდება შემდეგ 12 თვეში შესაძლებელი დეფოლტის მოვლენებით წარმოშობილი საკრედიტო ზარალისათვის (12 თვიანი მსზ). ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საწყისი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი აუცილებელია კრედიტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დროის მიუხედავად (მსზ არსებობის მანძილზე). ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთების მსზ 12 თვიანია.

სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, კომპანია მსზ-ის გამოთვლის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ამდენად, კომპანია საკრედიტო რისკის ცვლილებას თვალს არ ადევნებს, არამედ დანაკარგების რეზერვს ანარეცხებს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს მსზ არსებობის მანძილზე საფუძველზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე კომპანია მსზ-ის ოდენობას ანგარიშობს საექსპერტო შეფასებით დადგენილი ზარალის განაკვეთების გამოყენებით. საექსპერტო შეფასების გამოყენება მართებულად ჩაითვალოს ისეთი ისტორიული ინფორმაციის არარსებობის გამო, რაც რეზერვირების მატრიცის შესაქმნელად იქნებოდა გამოსადეგი. გაუფასურების განაკვეთები შესაბამისი მოთხოვნის ნაშთზე მრავლდება და მიიღება ის თანხა, რომელიც აღდგენას არ ექვემდებარება. ფინანსური აქტივი დეფოლტად ითვლება სახელშეკრულებო გადახდების 90 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, დეფოლტად შეიძლება აგრეთვე ჩაითვალოს ისეთი ფინანსური აქტივი, რომელზეც, შიდა თუ გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ მოსალოდნელი იქნება დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხის სრულად მიღება კომპანიის მიერ ფლობილი კრედიტის გამაძლიერებელი მექანიზმების გაუთვალისწინებლად. ამოუღებელი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მიხედვით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა - კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა მხარეს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებულ, თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი კუმულატიური მოგებისა ან ზარალისა და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულად კლასიფიცირებულ სავალო ინსტრუმენტში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტისას, ჯამური მოგება ან ზარალი, რომელიც მანამდე დაგროვილი იყო ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში, გადაკვალიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

კლასიფიცირება სესხად ან წილობრივ ინსტრუმენტად კომპანიის მიერ გამოშვებული სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები ფინანსურ ვალდებულებად ან წილობრივ ინსტრუმენტად კლასიფიცირდება

საკონტრაქტო პირობების, ასევე ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განსაზღვრების შესაბამისად.

წილობრივი ინსტრუმენტები წილობრივი ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ცხადყოფს დარჩენილი წილის არსებობას რომელიმე პირის აქტივებში ყველა ვალდებულების გამოკლების შემდეგ. კომპანიის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარდება მიღებული შემოსავლით, ემისიის პირდაპირი ხარჯების გამოკლებით. კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ხელახალი შესყიდვა აისახება ან გამოიქვითება პირდაპირ კაპიტალიდან. კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ყიდვისას, გაყიდვისას, ემისიისას თუ გაუქმებისას მოგების ან ზარალის ასახვა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ ხდება.

ფინანსური ვალდებულებები კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც წარმოდგენილია აღებული სესხებითა და სავაჭრო და სხვა გადასახდელებით, შემდგომში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება კომპანიის მიერ მიღებული შენატანების სამართლიანი ღირებულებით.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება აქციონერთა კაპიტალში მათი გამოცხადების პერიოდში. საანგარიშო პერიოდის შემდგომ გამოცხადებული დივიდენდები განიხილება, როგორც „შემდგომი მოვლენა“ და განმარტებულია შესაბამის ქვეთავში.

წინასწარ გადახდილი გადასახადები. წინასწარ გადახდილი გადასახადები აისახება ნომინალური ღირებულებით, შეფასებული აღუდგენელი თანხების რეზერვის გამოკლებით. მოგების გადასახადისგან განსხვავებული გადასახადები აისახება ნომინალური ღირებულებით. საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთიან საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურში. ანგარიშსწორება ხორციელდება ნეტო საფუძველზე.

მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები. მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები აღირიცხება თვითღირებულებით აღუდგენადი შეფასებული თანხების ანარიცხების გამოკლებით.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებასთან დაკავშირებით

სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, რომლებიც აღწერილია შენიშვნაში #3, დირექტორებს ევალებათ შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების თაობაზე, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე. ქვემოთ მოცემულია ის კრიტიკული განსჯები, შეფასებების მომცველი განსჯების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას და რომელთაც ყველაზე საგრძნობი ეფექტი ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს იმ შეფასებული ზარალის აღსარიცხად, რომელსაც იღებს, როდესაც კლიენტს არ აქვს უნარი, გააკეთოს შესაბამისი გადახდა ან მომწოდებელს - უნარი, მიაწოდოს მას შეთანხმებული საქონელი ან მომსახურება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის შეფასებისას, ხელმძღვანელობა მხედველობაში იღებს არსებულ ზოგად ეკონომიკურ ვითარებას, მოთხოვნის ვადას და გადახდილი ავანსების ნაშთებს, აგრეთვე ჩამოწერების ისტორიულ გამოცდილებას, კლიენტისა და მიმწოდებლის კრედიტუნარიანობას და გადახდის პირობების ცვლილებას. ეკონომიკის, დარგის ან კონკრეტული კლიენტისა და მიმწოდებლის გარემოებათა ცვლილებამ შეიძლება მოითხოვოს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კორექტირება. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა შეადგინა 3,327 ლარი და 2,819 ლარი, შესაბამისად.

5. ამონაგები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის მთლიანი შემოსავალი მიღებული იქნა შემდეგი გაყიდვებიდან:

	2020	2019
ამონაგები სიგარეტის გაყიდვიდან	34,484	7,256
ამონაგები იჯარიდან	91	140
სულ	34,575	7,396

6. ამონაგების თვითღირებულება

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის მიერ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება იყო:

	2020	2019
პირდაპირი მასალები	14,466	3,883
პირდაპირი შრომითი დანახარჯები	1,566	757
ცვეთა	395	294
საწყობის რემონტი და მომსახურება	148	20
სხვა საოპერაციო ხარჯები	361	17
სულ	16,936	4,971

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები იყო:

	2020	2019
ხელფასები და მათთან დაკავშირებული ხარჯები	3,364	2,381
სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვი	508	1,593
ცვეთა და ამორტიზაცია	328	295
სხვა საგადასახადო ხარჯები	244	1,468
კომუნალური გადასახადები	269	208
დაზღვევის ხარჯი	52	64
სხვა ხარჯები, წმინდა	113	228
სულ	4,878	6,237

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

2019 წლის განმავლობაში სხვა საგადასახადო ხარჯებში შევიდა ვადაგადაცილებულ საგადასახადო ნაშთებზე დარიცხული ჯარიმები და საურავები 1,336 ათასი ლარის ოდენობით.

8. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	გამოუყენებელი ძირითადი საშუალებები	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
1 იანვარი 2019	3,209	11,556	6,260	3,484	143	24,652
შესყიდვა	-	130	-	51	239	420
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	564	-	-	-	564
31 დეკემბერი 2019	3,209	12,250	6,260	3,535	382	25,636
შესყიდვა	-	-	-	-	59	59
რეალიზაცია	-	-	-	-	(55)	(55)
31 დეკემბერი 2020	3,209	12,250	6,260	3,535	386	25,640
1 იანვარი 2019	-	(239)	(463)	-	(29)	(731)
წლიური ცვტა	-	(246)	(423)	-	(31)	(700)
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	(10)	-	-	-	(10)
31 დეკემბერი 2019	-	(495)	(886)	-	(60)	(1,441)
წლიური ცვტა	-	(262)	(390)	-	(68)	(720)
გაუქმება რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	13	13
31 დეკემბერი 2020	-	(757)	(1,276)	-	(115)	(2,148)
31 დეკემბერი 2019	3,209	11,755	5,374	3,535	322	24,195
31 დეკემბერი 2020	3,209	11,493	4,984	3,535	271	23,492

კომპანიის ძირითადი საშუალებები დაგირავებულია ნასესხები სახსრებისა (შენიშვნა 16) და გაცემული გარანტიების ხელშეკრულების (შენიშვნა 19) საფუძველზე.

გამოუყენებელი ძირითად საშუალებები შედგება მანქანებისა და აღჭურვილობისგან, რომელიც საჭიროებს სამონტაჟო სამუშაოებს, რათა გამოსაყენებლად მზად იყოს.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

9. საინვესტიციო ქონება

	საინვესტიციო ქონება
1 იანვარი 2019	1,517
გადატანილია ძირითად საშუალებებზე	(564)
31 დეკემბერი 2019	953
შესყიდვა/რეალიზაცია	-
31 დეკემბერი 2020	953
1 იანვარი 2019	(26)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(19)
გაუქმება რეალიზაციის შედეგად	10
31 დეკემბერი 2019	(35)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(32)
31 დეკემბერი 2020	(67)
31 დეკემბერი 2019	918
31 დეკემბერი 2020	886

საინვესტიციო ქონება წარმოდგენილია სასაწყობო ფართით, რომელიც გაქირავებულია დაკავშირებულ კომპანიებზე „გეოდისტრიბუცია“, „კსფ, „თობაქო ჰოლდინგი“ და „თობაქო ენტერპრაიზი“.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი რეალური ღირებულება თვითღირებულებასთანაა მიახლოებული.

კომპანიის საინვესტიციო ქონება დაგირავებულია ნასესხები სახსრებისა (შენიშვნა 16) და გაცემული გარანტიების ხელშეკრულების (შენიშვნა 19) საფუძველზე.

10. მარაგები

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მარაგები იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნედლეული	9,045	5,560
დაუმთავრებელი წარმოება	85	55
მზა პროდუქცია	1,374	965
სულ მოკლვადიანი მარაგები	10,504	6,580
გრძელვადიანი მარაგები	1,707	1,624
სულ მარაგები	12,211	8,204

კომპანიამ შექმნა დამატებითი რეზერვი ნელა ბრუნვადი მარაგებისთვის, კერძოდ სიგარეტის მიწებისთვის 1,252 და 535 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლისთვის. მოგება - ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ნაჩვენებია როგორც სხვა ხარჯები.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

გრძელვადიანი მარაგები მოიცავს სათადარიგო ნაწილებსა და ტექნიკური მომსახურების სახარჯ მასალებს, რომლებიც დამოუკიდებელი ერთეულებია და საჭიროებისამებრ გამოიყენება საწარმოო პროცესში.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოკლევადიან მარაგებზე მოხდა 36 და 354 ათასი ლარისა ოდენობის ცვეთის ხარჯის დარიცხვა, შესაბამისად.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში ხარჯებად აღიარებული მარაგების ღირებულება იყო შესაბამისად 18,213 ლარი და 5,586 ლარი.

11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოთხოვნები, ამოუღებელი თანხების რეზერვის გამოკლებით, იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სავაჭრო მოთხოვნები	9,574	7,898
სხვა მოთხოვნები	86	-
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(3,327)	(2,819)
სულ	6,333	5,079

სავაჭრო მოთხოვნების 99% დაკავშირებულია სამ კომპანიასთან: „თობაქო ჰოლდინგი“, „ჰსფ“ და „გეოდისტრიბუცია“, რომლებიც 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წარმოადგენენ მეკავშირე მხარეებს.

სავაჭრო მოთხოვნები მოიცავს თანხებს, რომლებიც აღიარებულია როგორც ამ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავალი, სააქციო გადასახადი და დამატებული ღირებულების გადასახადი.

აღიარებული გაუფასურება წარმოადგენს სხვაობას ამ სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი შემოსავლების მიმდინარე ღირებულებას შორის. კომპანია ამ ნაშთებზე რაიმე სახის უზრუნველყოფას არ ფლობს.

ანალიზი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის მიხედვით:

31 დეკემბერი 2020 (ათასი ლარი)	ვადაგადაუი ლებელი	30 დღემდე ვადაგადაცილ ება	31-90 დღის ვადაგადაცილ ება	90 დღეზე მეტი ვადაგადაცი ლება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას, სულ	6,307	7	7	3,339	9,660
მსუ მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში	(1)	(1)	(1)	(3,324)	(3,327)
31 დეკემბერი 2019 (ათასი ლარი)	ვადაგადაუი ლებელი	30 დღემდე ვადაგადაცილ ება	31-90 დღის ვადაგადაცილ ება	90 დღეზე მეტი ვადაგადაცი ლება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას, სულ	956	505	11	6,426	7,898
მსუ მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში	(2)	(1)	(2)	(2,814)	(2,819)

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზარალის რეზერვს ყოველთვის აფასებს მთელი სასიცოცხლო ვადის

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

მსზ-ის ოდენობის თანხით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასდება დებიტორის დეფოლტის წარსული გამოცდილებითა და დებიტორის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის ანალიზით, რომელიც დებიტორისთვის სპეციფიური ფაქტორებითა და მისი დარგის ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობით კორექტირდება. მხედველობაში მიიღება აგრეთვე ანგარიშგების თარიღში ვითარების საპროგნოზო მიმართულება და არსებული ვითარება. კომპანიამ 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე ყველა ჯგუფურად შეფასებული მოთხოვნის ზარალის რეზერვი 100%-ით შეფასა, რადგან ისტორიული გამოცდილება ცხადყოფს, რომ ეს მოთხოვნები ამოღებას აღარ ექვემდებარება. ზოგიერთი კონტრაგენტისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად შეფასდა, კომპანიამ მხედველობაში მიიღო საპროგნოზო ფულადი ნაკადები და მათ საფუძველზე განსაზღვრა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნას ჩამოწერს, როდესაც არსებობს იმის მანიშნებელი ინფორმაცია, რომ დებიტორი მძიმე ფინანსურ სირთულეს განიცდის და თანხის ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს.

შემდეგ ცხრილში ნაჩვენებია მთლიანი სასიცოცხლო ვადის მსზ-ის მოძრაობა, რომელიც აღიარებული იქნა სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასს 9 სტანდარტში აღწერილი გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად:

	მსზ მოძრაობა
ნაშთი 1 იანვარი 2019	1,226
გაუფასურების რეზერვი	1,593
ნაშთი 31 დეკემბერი 2019	2,819
გაუფასურების რეზერვი	508
ნაშთი 31 დეკემბერი 2020	3,327

12. ფული და ფულის ექვივალენტები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფული და ფულის ექვივალენტები იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული სალაროში	9	53
ნაღდი ფული ბანკებში	86	262
სულ	95	315

ბანკში განთავსებული არც ერთი ნაშთი ვადაგადაცილებული არ არის. მათზე ზარალის რეზერვის აღიარება არ მომხდარა მათი მოკლევადიანი ბუნებიდან გამომდინარე. საბანკო ნაშთებში შედის საქართველოში, ბანკებში მოქმედი მიმდინარე ანგარიშები და გამოიყენება კომპანიის ყოველდღიური საქმიანობის დასაფინანსებლად. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ბანკებში განთავსებული ნაღდი ფულის უმეტესობა განთავსებულია „ფიტჩ რეიტინგის“ მიერ მოკლევადიანი B და გრძელვადიანი BB-რეიტინგის მქონე ბანკებში.

13. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებულ ავანსებს, რომლებიც დაკავშირებულია პროდუქტის გაყიდვებთან. კომპანია აღიარებს მათ, როგორც სახელშეკრულებო ვალდებულებას, სანამ საქონელი არ მიეწოდება მომხმარებელს. კომპანიამ დაადგინა, რომ ეს კონტრაქტები შეიცავს ფინანსურ კომპონენტს. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის ფინანსურ ხარჯებს, შესაბამისად, 224 და 191 ათასი ლარით.

14. გადასახდელი გადასახადები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადასახადებმა მოიცვა დღგ-ს, აქციზის და სხვა საგადასახადო გადასახადები. საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთიან

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურში. ანგარიშსწორება ხორციელდება ნეტო საფუძველზე.

15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გადასახდელი მომწოდებლების მიმართ	2,382	875
გადასახდელი ხელფასები	7	-
სხვა გადასახდელი	46	-
სულ	2,435	875

16. ნასესხები სახსრები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღებული სესხების პირობები იყო:

ნასესხები სახსრები	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	ვადა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ქართუ ბანკი	ლარი	12%	06-2021	5,035	-
ქართუ ბანკი	ლარი	13%	10-2021	3,737	-
ბაზის ბანკი	ლარი	12%	08-2020	-	3,301
ბაზის ბანკი	ლარი	14%	02-2020	-	1,883
სულ ნასესხები სახსრები				8,772	5,184

ნასესხები სახსრების მოძრაობა 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში იყო:

	მოძრაობა
წმინდა სესხი 1 იანვარი 2019	-
დამატება ძირ თანხაზე	21,791
დარიცხული პროცენტი	947
გადახდილი ძირი თანხა	(16,616)
გადახდილი პროცენტი	(938)
წმინდა სესხი 31 დეკემბერი 2019	5,184
დამატება ძირ თანხაზე	66,685
დარიცხული პროცენტი	509
გადახდილი ძირი თანხა	(63,134)
გადახდილი პროცენტი	(472)
წმინდა სესხი პერიოდის ბოლოს	8,772

17. ფინანსური ინსტრუმენტები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ანალიზდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დაკავებული დონით: (1) პირველი დონე არის შეფასება კვოტირებული ფასებით (არაკორექტირებული) იდენტური აქტივებისა თუ ვალდებულებების აქტიურ ბაზრებზე, (2) მეორე დონის შეფასება არის შეფასების ტექნიკა, სადაც ყველა მნიშვნელოვან მონაცემზე დაკვირვება აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში შესაძლებელია პირდაპირ (ანუ ფასებით) ან ირიბად (ანუ ფასების გავლით), და (3) მესამე დონის შეფასება არის ისეთი შეფასება, რომელიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციისას იყენებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიაზე დაფუძნებულ შეფასებებს. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებულია დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვნად კორექტირება ესაჭიროება, ეს შეფასება მესამე დონისაა. შესაფასებელი მონაცემის მნიშვნელობა დგინდება სამართლიანი ღირებულების შეფასებით მთლიანობაში.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელი, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანობის გამო, სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი, მითითებული ვადიანობის ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილ იქნა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათს სამართლიან ღირებულებებთანაა მიახლოებული.

ფულისა და ფულის ექვივალენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა პირველი დონის მონაცემებით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ღირებულებისა - მესამე დონის მონაცემებით.

კაპიტალის რისკის მართვა - კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შეძლოს მოქმედი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავედროულად, მოწილეთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა კაპიტალის სტრუქტურას რეგულარულად მიმოიხილავს. შემოწმების შედეგებზე დაყრდნობით, კომპანია აბალანსებს კაპიტალის ზოგად სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი სესხების აღებით თუ ძველი სესხების დაბრუნებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები - კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებსა და საიჯარო ვალდებულებას. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის სხვადასხვა ფინანსური აქტივები გააჩნია, როგორებიცაა ფული და ფულის ექვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები	95	315
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	6,333	5,079
სულ ფინანსური აქტივები	6,428	5,394
	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფინანსური ვალდებულებები		
ნასესხები სახსრები	8,772	5,184
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	2,435	875
სულ ფინანსური ვალდებულებები	11,207	6,059

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოქმედი ძირითადი რისკებია სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები ძირითადად საქართველოში მდებარეობს და მისი ბიზნეს-გეგმები კრიტიკულადაა დამოკიდებული ქვეყანაში სტაბილურობასა და წესრიგზე. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანია ექვემდებარება საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკებს.

აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია:

	საქართველო	სხვა არა ეთგო ქვეყნები	ეთგო ქვეყნები	სულ 31 დეკემბერი 2020
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	95	-	-	95
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	6,333	-	-	6,333
სულ ფინანსური აქტივები	6,428	-	-	6,428
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	8,772	-	-	8,772
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	56	1,903	476	2,435
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,828	1,903	476	11,207
წმინდა პოზიცია	(2,400)	(1,903)	(476)	(4,779)
	საქართველო	სხვა არა ეთგო ქვეყნები	ეთგო ქვეყნები	სულ 31 დეკემბერი 2019
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	315	-	-	315
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	5,079	-	-	5,079
სულ ფინანსური აქტივები	5,394	-	-	5,394
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	5,184	-	-	5,184
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	168	579	128	875
სულ ფინანსური ვალდებულებები	5,352	579	128	6,059
წმინდა პოზიცია	42	(579)	(128)	(665)

სავალუტო რისკი - სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს იმ ვალუტის გაცვლითი კურსების ცვლილება, რომლითაც კომპანია სარგებლობს. კომპანიის ზოგიერთი ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაშია დაფიქსირებული. უცხოური ვალუტის რისკდამოკიდებულების სამართავად წარმოებული ინსტრუმენტები არ გამოიყენება.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აშშ დოლარში დენომინირებული ფინანსური აქტივები შედგებოდა ფულადი სახსრებისა და ფულადი ეკვივალენტებისგან, შესაბამისად ნული და 15 ლარის ოდენობით.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებები აშშ დოლარში, რომელიც მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებს, შეადგენს 2,375 და 707 ლარს.

შემდეგ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობელობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის კურსის 20%-იანი მერყეობის შემთხვევაში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს საანგარიშგებო დღეს უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებულ ფულად კომპონენტებს:

31 დეკემბერი 2020

	აშშ დოლარი ზეგავლენა	
	ლარი/აშშ დოლარი + 20%	ლარი/აშშ დოლარი + 20%
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(475)	475

31 დეკემბერი 2019

	აშშ დოლარი ზეგავლენა	
	ლარი/აშშ დოლარი + 20%	ლარი/აშშ დოლარი + 20%
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(138)	138

საპროცენტო განაკვეთის რისკი – საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიაზე საპროცენტო განაკვეთის შეზღუდული რისკი ვრცელდება, რადგან იგი სახსრებს სესხულობს მხოლოდ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ერთი, ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტს, როდესაც სხვა დაშვებები უცვლელია. სინამდვილეში, აღნიშნულ დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის რეალური კორელაცია არსებობს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მგრძნობიარობა არაწრფივია და შედეგებიდან უფრო დიდი ან მცირე ზეგავლენის ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება არ შეიძლება.

მგრძნობელობის ანალიზში არ არის გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. გარდა ამისა, ბაზრის რეალური მოძრაობის სხვადასხვა მომენტში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. მაგალითად,

კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევის ზემოქმედების მართვას. როდესაც საინვესტიციო ბაზარი სხვადასხვა მანიშნებელ დონეს ცილდება, ხელმძღვანელობას შეუძლია გაყიდოს ინვესტიციები, შეცვალოს საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილება და სხვა დამცავი ზომები მიიღოს. შედეგად, დაშვების ცვლილებას რეალურად შეიძლება ეფექტი არც ჰქონდეს ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ბალანსზე საბაზრო ღირებულებითაა ასახული. ასეთ ვითარებაში, ვალდებულებებისა და აქტივების გაზომვის სხვადასხვა მეთოდმა შეიძლება აქციონერთა კაპიტალის რყევა გამოიწვიოს.

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვებს შორისაა ბაზრის ჰიპოთეტური მოძრაობის გამოყენება იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც რეალურად მხოლოდ კომპანიის თვალსაზრისს ასახავს უახლოეს მომავალში ბაზრის ცვლილების შესახებ. ამ უკანასკნელის პროგნოზირება კი საკმარისი

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

სანდოობით შეუძლებელია. ერთ-ერთი შეზღუდვა ისიცაა, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტური სახით იცვლება.

საკრედიტო რისკი. კომპანიაზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რომელიც იმის რისკია, რომ კლიენტი დროულად ვერ დაფარავს კომპანიის მიმართ არსებულ დავალიანებას. ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს კომპანიაზე საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ზემოქმედებას. თუმცა მოთხოვნების ამოღებაზე ეკონომიკური ფაქტორები მოქმედებს, ხელმძღვანელობის აზრით, უკვე აღრიცხული რეზერვების მიღმა ზარალის დიდი რისკი არ არსებობს.

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია მაღალია იმის გამო, რომ კლიენტების ბაზა მცირე და ურთიერთდაკავშირებულია. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების 99% მეკავშირე მხარეებზე მოდის. 2020 და 2019 წლების განმავლობაში მეკავშირე მხარეებიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა მთლიანი გაყიდვების 99% და 77%, შესაბამისად.

ლიკვიდობის რისკი - ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფარვის ვადის დადგომისას ყველა ვალდებულების გადახდას. ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია კომპანიის არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი საკონტრაქტო დაფარვის ვადები, დაფარვის შეთანხმებულ პერიოდებთან ერთად, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილები შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, იმ უახლოესი ვადის საფუძველზე, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს.

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2020					
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	1,873	562	-	-	2,435
ნასესხები სახსრები	135	170	9,110	-	9,415
	2,008	732	9,110	-	11,850
31 დეკემბერი 2019					
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	579	296	-	-	875
ნასესხები სახსრები	64	1,954	3,433	-	5,451
	643	2,250	3,433	-	6,326

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს აქციონერებს, მეკავშირე საწარმოებს, კომპანიის ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ ერთეულებს და ძირითადი მმართველი პერსონალის შემადგენლობას. დაკავშირებულ მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არადაკავშირებული პირები ვერ განახორციელებენ. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები ხორციელდება სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ეპყრობა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგი ნაშთები:

2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წელი

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	6,323	8	6,331
შემოსავალი	34,229	31	34,260
2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წელი			
	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	4,991	19	5,010
შემოსავალი	5,147	-	5,147

მენეჯმენტის ანაზღაურება

მენეჯმენტის ანაზღაურებამ, რაც თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებლითაა წარმოდგენილი, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში შეადგინა 1,141 ლარი და 1,282 ლარი, შესაბამისად.

19. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

გარანტიები. 2020 წლის 9 ივნისს, კომპანიამ შპს „თობაქო ჰოლდინგთან“ და შპს „გეოდისტრიბუციასთან“ ერთად (შპს „სმარტ კაპიტალ ფროდაქშენის“ ერთობლივი კონტროლის ქვეშ არსებული პირები) ხელი მოაწერა საგარანტიო შეთანხმებას სს „ქართუ ბანკთან“. ხელშეკრულების საგანი იყო „ვიბრო დიაგნოსტიკის“ (კიდევ ერთი დაკავშირებული მხარე) ორი სესხის გარანტიის როლის შესრულება. ეს სესხები დაკავშირებულ მხარეს აღებული აქვს „ქართუ ბანკისგან“ 2016 წლის 26 ივლისს და 2016 წლის 27 ივლისს, შესაბამისად. ორივე სესხს ერიცხება საპროცენტო განაკვეთი 6%-ის ოდენობით და მათი ვადა 2024 წლის 26 დეკემბრამდეა.

შპს „გეოდისტრიბუციის“, სს „თბილისის თამბაქოს“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგის“ გარანტიის ლიმიტი მთლიანობაში 111,400 ლარის ტოლია. თუმცა, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და ხელმოწერის თარიღის მდგომარეობით, ეს თანხა, რომლებზეც კომპანიები გამოდიან გარანტირებად, შეადგენს 57,268 ლარსა და 54,588 ლარს, შესაბამისად. საგარანტიო შეთანხმებით, სესხის უზრუნველყოფად გამოყენებულია სს „თბილისის თამბაქოს“ ქონება და მოწყობილობები.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ ვერ შეძლო ფინანსური გარანტიის სამართლიანი ღირებულების დადგენა. თუმცა, მან შეაფასა გარანტიის მფლობელის დეფოლტურობის შემთხვევაში, მისი შესაძლო ეფექტი ლიკვიდობის პოზიციაზე. აღნიშნული საგარანტიო შეთანხმებით გაცემული სესხების მთლიანი მიმდინარე ნაწილი 5,500 ლარის ტოლია. შპს „გეოდისტრიბუციასთან“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგთან“ არსებული შეთანხმებით, „ვიბრო დიაგნოსტიკის“ დეფოლტის შემთხვევაში, სესხი დაიფარება კომპანიის მიერ, რომელსაც საკმარისი ლიკვიდობა ექნება იმ მომენტისათვის.

სამართლებრივი დავები - 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არ იყო ჩართული რაიმე მნიშვნელოვან სასამართლო პროცესში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დაუირიცხავი ზარალი არ წარმოიქმნება და შესაბამისად ანარიცხი არ გაკეთებულა ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2020 წლის სექტემბერში დაიწყო სარჩელი კომპანიის წინააღმდეგ უფილტრო თამბაქოსთან დაკავშირებული საპატენტო უფლებების დარღვევის შესახებ და მოეთხოვა კომპენსაცია 50,000 ათასი ლარის ოდენობით. სასამართლო პროცესი აქტიურია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და შემდგომ პერიოდში. კომპანიის ხელმძღვანელობამ ჩაატარა სამართლებრივი საქმის ანალიზი და დაასკვნა, რომ ზემოაღნიშნული სარჩელიდან ფულის გადინება არ არის სავარაუდო.

გადასახადები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს სხვადასხვა ინტერპრეტაციისა და ხშირი ცვლილების შესაძლებლობა. გარდა ამისა, ტრანზაქციათა შეფასება საგადასახადო ორგანოებისა და

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის (ათასქართულ ლარში)

ხელმძღვანელობის მხრიდან შეიძლება ერთმანეთს არ დაემთხვეს და ტრანზაქციები საგადასახადო ორგანოებმა ეჭვქვეშ დააყენოს. ამის გამო კომპანიის შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. საგადასახადო შემოწმებისათვის ღიაა 2019-2020 წლები.

საოპერაციო გარემო. საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება და საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციებით ხასიათდება. საქართველოში ამჟამად მოღვაწე მეწარმეთა წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც ძირითადად ქვეყნის ევროკავშირთან დაახლოების გეგმებს უკავშირდება. ამ წლების განმავლობაში ჩატარებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს ერთგვარად გზის გამკვლევის ფუნქცია ეკისრებოდა, საქართველო-ევროკავშირის დაახლოების სამოქმედო გეგმის პარალელურად მრავალი სხვა რეფორმა მოსალოდნელი.

კოვიდ-19. გარდა ამისა, 2020 წლის დასაწყისიდან მოყოლებული, მსოფლიოში სწრაფად ვრცელდება ახალი კორონავირუსული დაავადება (კოვიდ-19), რასაც 2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ მიანიჭა პანდემიის სტატუსი. ბევრი ქვეყნის მიერ კოვიდ-19-ის გავრცელების შესაკავებლად მიღებული ზომები მრავალი კომპანიისათვის მნიშვნელოვან საოპერაციო შეფერხებებს იწვევს და დიდ ზეგავლენას ახდენს გლობალურ ფინანსურ ბაზრებზე. სიტუაციის სწრაფი განვითარების გამო, ამან შეიძლება ბევრ სექტორში მოღვაწე კომპანიის ბიზნესებზე იმოქმედოს, მათ შორის, თუმცა არა მხოლოდ, შეაფერხოს ბიზნესის ოპერირება საწარმოო პროცესის შეწყვეტის ან ინფრასტრუქტურის დახურვის, მიწოდების ქსელის გაწყვეტის, პერსონალის კარანტინის, შემცირებული მოთხოვნისა და დაფინანსების მოძიების გართულების გამო. შედეგად კომპანიაზე კოვიდ-19-ის მზარდი ეფექტი შეიძლება აისახოს გლობალურ ეკონომიკაზე და მსხვილ ფინანსურ ბაზრებზე მისი უარყოფითი ზემოქმედების გამო. კომპანიის ხელმძღვანელობა აკვირდება ეკონომიკურ სიტუაციაში მიმდინარე ცვლილებებს და იღებს აუცილებელ ზომებს ახლო მომავალში კომპანიის სტაბილურობისა და განვითარების ტენდენციის შესანარჩუნებლად. თუმცა, კომპანიის ბიზნესზე კოვიდ-19-ის ეფექტის მნიშვნელობა დიდწილადაა დამოკიდებული ხანგრძლივობასა და მსოფლიოსა და საქართველოს ეკონომიკაზე პანდემიის ეფექტზე. ამჟამად კომპანიის ოპერაციების მომავალ შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ეკონომიკური გარემოს ცვლილებების ეფექტის დადგენა რთულია.

20. სააგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა დივიდენდები 5,800 ლარის ოდენობით.

2021 წლის ივლისში კომპანიამ განაახლა სესხის ხელშეკრულება სს ქართუ ბანკთან.

ხელმოწერის დღისათვის, თანხა, რომელზეც კომპანიები გარანტორის როლში გამოდიან, შეადგენს 54,588 ლარს.

21. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობამ დაამტკიცა და გამოსაშვებად ნება დართო 2021 წლის 9 ივლისს.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასქართულ ლარში)

სს „თბილისის თამბაქო“

მმართველობითი ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
(ათასლარში)

კომპანიის ბიზნესის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

სს „თბილისის თამბაქო“ თამბაქოს ნაწარმის წამყვანი მწარმოებელია ქართულ ბაზარზე. კომპანიის ყველაზე ძლიერი ბრენდი „პირველი“ არის ერთ – ერთი ყველაზე გაყიდვადი ბრენდი საქართველოში.

კომპანია მუშაობს 1998 წლიდან და წარმოადგენს თამბაქოს ნაწარმის ერთ – ერთ უმსხვილეს მწარმოებელს ქართულ ბაზარზე. კომპანიის საწარმოო ქარხანა მდებარეობს დედაქალაქ თბილისში. წლების განმავლობაში კომპანიამ მოიპოვა სტაბილური და საიმედო პარტნიორის რეპუტაცია. კომპანია ხელს უწყობს ეროვნული ეკონომიკის განვითარებას ადგილობრივი პროდუქციის დასაქმებით. 2011 წელს შეიქმნა აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის საბჭო, რის შემდეგაც კომპანიის ბიზნეს სტრუქტურა შპს – დან სააქციო საზოგადოებად გადაკეთდა.

კომპანია ყიდის ორი ტიპის პროდუქტს: თამბაქოს და სიგარეტებს.

თამბაქოს პროდუქტები

2019 წლის მეორე ნახევარში აქციზი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რამაც შეამცირა სიგარეტის ხელმისაწვდომობა და მისი საერთო ბაზარი. კომპანიამ ამ გამოწვევას წარმატებით უპასუხა შეფუთული თამბაქოს წარმოებით, რომელიც პირველი იყო ბაზარზე. კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს სხვადასხვა ხარისხისა და ფასის თამბაქოს. თამბაქოს ძირითადი პროდუქტები აღწერილია ქვემოთ:

თამბაქო პირველი – ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2019 წლის ნოემბერში. იგი წარმოდგენილია ორი მარკით – წითლითა და ლურჯით და ორი – 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. ეს თამბაქო გამოირჩევა უნიკალური გემოთი და ხელმისაწვდომი ფასით და არის მაღალი ხარისხისა და გონივრული ფასის დაბალანსების კარგი მაგალითი.

თამბაქო რიო – ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2019 წლის ნოემბერში. იგი წარმოდგენილია ორი – 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. რიოს უნიკალურმა ბლენდმა უზრუნველყო მისი სწრაფი გავრცელება საქართველოს ბაზარზე.

თამბაქო ამერიკან გოლდი – ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2019 წლის დეკემბერში. იგი წარმოდგენილია ორი – 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. კონკურენტულმა ფასმა და მაღალი ხარისხის თამბაქომ თავიდანვე მიიზიდა ბევრი მწველი.

თამბაქო ბრიტიშ როიალი – ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2020 წლის ივლისში. იგი წარმოდგენილია ორი – 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. ბრიტიშ როიალი უმაღლესი ხარისხის თამბაქოა და ბაზარზე გასვლისთანავე დიდი პოპულარობა შეიძინა.

სიგარეტი

„პირველი“ – სიგარეტის პირველი ქართული ბრენდია. პროდუქტის მაღალი ხარისხისა და მთელ ქვეყანაში ხელმისაწვდომობის გამო მან მკვიდრად მოიკიდა ფეხი ბაზარზე და დიდი რაოდენობის ერთგული მწვეელი ჰყავს.

„პირველი ინტერ რედი“ – „პირველი ინტერი“ საქართველოს ბაზარზე ერთერთი ყველაზე გაყიდვადი ბრენდია და პირველია, რომელიც კლიენტებს ჩვენმა კომპანიამ შესთავაზა. იგი წარმოდგენილია „პირველი ინტერ რედი“ და „პირველი ინტერ ბლუთი“. ეს ორი მარკა კონსისტენტურობით განსხვავდება.

„პირველი პრემიუმ ბლუ“ – „პირველის“ ბრენდი „პირველი პრემიუმის“ შემოტანით გაფართოვდა. მაღალი ხარისხის თამბაქოსა და ბრენდის მაღალი სანდოობის წყალობით „პირველი პრემიუმმა“ სწრაფად მოიპოვა ერთგული მომხმარებლები და გახდა ქართული ბაზრის ერთერთი ყველაზე წარმატებული ბრენდი. კომპანიის სადისტრიბუციო ქსელი მთელ ქვეყანას მოიცავს და მისი პროდუქტები ყველა რეგიონშია წარმოდგენილი. მწარმოებელი კომპანიაა სს „თბილისის თამბაქო“, ხოლო სადისტრიბუციო მომსახურებას ექსკლუზიურად უზრუნველყოფს შპს „გეოდისტრიბუცია“. არსებული პროდუქტების მუდმივი გაუმჯობესება და ახალი ბრენდების შემოტანა, რომლებიც მომხმარებელთა მოთხოვნებს შეესაბამება, კორპორატიული მმართველობითი სტრატეგიის განუყოფელი ნაწილია.

სს „თბილისის თამბაქო“

მმართველობითი ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
(ათასლარში)

სადისტრიბუციო ქსელის არსებობით მთელ ქვეყანაში, კომპანიის პროდუქცია ხელმისაწვდომია საქართველოს ყველა რეგიონში. სადისტრიბუციო მომსახურებას ექსკლუზიურად ახორციელებს შპს „გეოდისტრიბუცია“. მიმდინარეობს არსებული პროდუქტების მუდმივი გაუმჯობესება და ახალი ბრენდების დანერგვა, რაც შეესაბამება მომხმარებელთა მოთხოვნებს, არის კორპორაციული მენეჯმენტის სტრატეგიის განუყოფელი ნაწილი. კომპანია კონკურენციას უწევს პირველ რიგში პროდუქტის ხარისხის, ბრენდის აღიარების, ბრენდის ერთგულების, გემოვნებისა და საცალო ფასების საფუძველზე. კომპანიის სტრატეგია არის მაღალი ხარისხის თამბაქოს ნაწარმის წარმოება და გაყიდვა მიზნობრივ მომხმარებელზე. მთავარი მიზნის მისაღწევად, კომპანიას ყიდულობს უმაღლესი ხარისხის თამბაქოს ფოთლებს მსოფლიოს წამყვანი მომწოდებლებისგან.

კომპანიის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (თანხები ნაჩვენებია ათასობით ლარში)

2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ დააგენერირა შემოსავალი 34,575 ათასის ოდენობით (2019: 7,396 ათასი). 2020 წელს მთლიანი მოგების მარჟამ შეადგინა 51% (2019: 33%). მნიშვნელოვანი ცვლილება გამოწვეულია სს „თბილისის თამბაქო“ –სა და შპს „გეოდისტრიბუციის“ ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, განაწილდეს მარჟა ამ კომპანიებს შორის.

	2020	2019
ამონაგები	34,575	7,396
მთლიანი მოგება	17,639	2,425
წმინდა მოგება/ზარალი	10,873	(5,552)
მთლიანი მოგება (%)	51%	33%
წმინდა მოგება (%)	31%	N/A
უკუგება აქტივებზე	25%	-14%
მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი	1.4	1.5

ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შესყიდვის თაობაზე

2020 და 2019 წლებში კომპანიას აქციები არ უყიდა.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკებისა და რისკების მართვის მექანიზმების მიმოხილვა

კომპანიაში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და სამართლებრივ რისკებზე. ფინანსური რისკის ერთერთი კომპონენტია საკრედიტო რისკი, რომელიც არის იმის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს ვადის დადგომისას სრულად დავალიანების დაფარვას. ფინანსური აქტივები, რომლებიც პოტენციურად იწვევს საკრედიტო რისკს, ძირითადად მოიცავს გაცემულ სესხებს, სავაჭრო მოთხოვნებსა და ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს. კომპანიაში მოქმედებს იმის უზრუნველყოფის პროცედურები, რომ საქონელი მიეწოდოს სათანადო საკრედიტო ისტორიის მქონე კლიენტებს და ალტერნატიული გადახდის პროცედურები (მაგალითად, ავანსად გადახდა). მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება და ფული და ფულის ეკვივალენტები მთლიანად. თუმცა მოთხოვნების ამოღებაზე ეკონომიკური ფაქტორები მოქმედებს, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ კომპანიას იმაზე მეტი ზარალის რისკი, რაც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვითაა გათვალისწინებული, არ ეკისრება.

საბაზრო რისკი. კომპანიას ეკისრება საბაზრო რისკების ზემოქმედება. საბაზრო რისკები ძირითადად დაკავშირებულია საქონლის ფასებთან, რასაც ბაზარი განსაზღვრავს კლიენტზე გასაყიდი მაქსიმალური ფასის დაწესებით. იმის მიუხედავად, რომ კომპანიას ქართულ ბაზარზე ფასების დადგენის გარკვეული უნარი გააჩნია, ეს უნარი გარკვეულწილად შეზღუდულია კონკურენტების მოქმედებით, რომლებიც წარმოდგენილია თამბაქოს ნაწარმის ძირითადი იმპორტიორებით და აგრეთვე თამბაქოს ნაწარმზე საქართველოს საგადასახადო ორგანოების მიერ დაწესებული და მზარდი გადასახადებით.

ხელმძღვანელობას რისკის მისაღებ დონეზე ლიმიტი აქვს დაწესებული და რისკები რეგულარულად კონტროლდება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ კომპანიას შეიძლება ვერ აარიდოს ზარალი ბაზრის უფრო არასასურველი მოძრაობების შემთხვევაში.

სს „თბილისის თამბაქო“

მმართველობითი ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
(ათასლარში)

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები განთავსებულია საქართველოში. ქვეყანა განვითარებადი ბაზრის გარკვეული ნიშნებით ხასიათდება. როგორც ასეთი, კომპანიაზე მოქმედებს საქართველოში ბიზნეს-გარემოს გაუარესების რისკი.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებაში ხელმძღვანელობას დაწესებული აქვს რისკის ლიმიტი. პოზიციები ყოველთვიურად კონტროლდება. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ ტრანზაქციების აბსოლუტური უმეტესობა ადგილობრივ ვალუტაში ხორციელდება, კომპანიის სავალუტო რისკი შემოიფარგლება თამბაქოს ნაწარის შესყიდვებზე გაზრდილი ფასებით, რადგან მწარმოებელ კომპანიას თამბაქოს ნედლეული უცხო ქვეყნებიდან შემოაქვს.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკის კონსერვატიული მართვა გულისხმობს საკმარისი ნაღდი ფულის შენარჩუნებასა და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას გარანტირებული საკრედიტო საშუალებების საკმარისი ოდენობით. ლიკვიდობის რისკი იმართება სასესხო კაპიტალზე წვდომითა და საპროგნოზო და რეალური ფულადი ნაკადების მუდმივი მონიტორინგით. ფულადი ნაკადების პროგნოზირება ხდება კომპანიის საოპერაციო ერთეულებში და ერთიანდება კომპანიის ფინანსების დონეზე. კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი აკვირდება ლიკვიდობის მოთხოვნებს, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ნაღდი ფულის არსებობა საოპერაციო საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად და აგრეთვე აუთვისებელი თანხების არსებობა სასესხო საშუალებებიდან, რომ კომპანიამ არ დაარღვიოს სესხის აღების ლიმიტები.

პოლიტიკური რისკები. არასტაბილურ პოლიტიკურ გარემოს უარყოფითად შეუძლია იმოქმედოს პროდუქტებზე მოთხოვნაზე, შემოსავლებსა და მომგებიანობაზე. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება პოლიტიკური გარემოს ცვლილებებს პოტენციური სამომავლო მოვლენების განჭვრეტისა და აუცილებელი და საკმარისი ცვლილებების გატარების მიზნით.

კოვიდ-19-ის რისკი. ბიზნეს-ოპერაციების შეწყვეტა წარმოების გაჩერების და ინფრასტრუქტურის დახურვის, მიწოდების ქსელის შეფერხების, პერსონალის კარანტინის, შემცირებული მოთხოვნისა და დაფინანსების მოზიდვის სირთულის გამო. ხელმძღვანელობა ყველა ზომას ატარებს, რაც ჯანდაცვის ორგანიზაციების მიერ არის რეკომენდებული, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ბიზნეს-ოპერაციებმა დააკმაყოფილოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული რეგულაციები და კომპანიამ შეძლოს ოპერირების გაგრძელება.

აქციზიანი სიგარეტების მოხმარება კვლავაც მცირდება. ეს შემცირება მრავალი ფაქტორითაა გამოწვეული, მათ შორისაა გაზრდილი გადასახადები და ფასები, მთავრობის აქტები, მოწვევის მიმართ შემცირებული სოციალური ტოლერანტობა, უწყვეტი ეკონომიკური და გეოპოლიტიკური განუსაზღვრელობა. სიგარეტს მაღალი გადასახადი ერიცხება. შემოთავაზებული და უკვე აღსრულებულია სიგარეტთან დაკავშირებული გადასახადების მნიშვნელოვანი ზრდა, რაც სავარაუდოდ მრავალ იურისდიქციაში კვლავაც გაგრძელდება. გადასახადების ზრდამ შეიძლება არაპროპორციულად იმოქმედოს ჩვენს მომგებიანობაზე და ნაკლებ კონკურენტულები გაგვხადოს საბაზრო მეტოქეების მიმართ. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება მოხმარების ტენდენციას და გეგმავს ხარისხის შენარჩუნებასა და ახალი პროდუქტების შემოტანას საბაზრო წილის გაზრდისა და კონკურენტულობის შენარჩუნების მიზნით. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურად აანალიზებს გაყიდვებს და პროგნოზებს აკეთებს სიგარეტთან დაკავშირებულ გადასახადებთან დაკავშირებით, რათა მომავალ პერიოდებზე მდგრადი განვითარების გეგმა შეიმუშაოს.

მომავალი პერსპექტივები

კოვიდ-19-ის პანდემიის გავრცელებამ უარყოფითად იმოქმედა მსოფლიოს ეკონომიკასა და კონკრეტულ ქვეყნებზე. მომავლის გაუარესებულმა პერსპექტივამ წლის ბოლოსთვის გაზარდა სავალუტო ბაზრის მერყეობა და ქართული ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში მნიშვნელოვნად გაუფასურდა. კომპანიის ოპერაციებზე კოვიდ-19-ის რეგულაციებზე მნიშვნელოვნად არ უმოქმედია. კომპანია ყველა რეკომენდაციასა და რეგულაციას ასრულებს, რათა მის ოპერაციებს შეწყვეტის საფრთხე არ დაემუქროს.

კომპანია გეგმავს თავისი პორტფელის გაფართოებას საერთაშორისო ბაზრებზე მორგებული პროდუქციის შემუშავებით. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს პროდუქტები გაზრდის ბაზრის წილს და, შესაბამისად, შემოსავალს.

სს “თბილისის თამბაქო”

ფინანსური ანგარიშგება, მმართველობითი ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

თაბაქოპროდუქტი : ნიშნული მხარდაჭერა

სს “თბილისის თამბაქო”

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

1

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2-4

ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება

5

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

6

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

7

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება

8

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

9-32

1. ზოგადი ინფორმაცია 9
2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება 9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 11
4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებასთან დაკავშირებით 20
5. ამონაგები 21
6. ამონაგების თვითღირებულება 21
7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 21
8. ძირითადი საშუალებები 22
9. საინვესტიციო ქონება 23
10. მარაგები 23
11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება 24
12. ფული და ფულის ექვივალენტები 25
13. სახელშეკრულებო ვალდებულებები 25
14. გადასახდელი გადასახადები 26
15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება 26
16. ნასესხები სახსრები 26
17. ფინანსური ინსტრუმენტები 26
18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 30
19. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები 31
20. სააგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 32
21. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება 32

მმართველობითი ანგარიშგება

33

„ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე“

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „თბილისის თამბაქოს“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, კაპიტალის ცვლილებასა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის უწყვეტად ფუნქციონირების მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- მმართველობით ანგარიშგებაში საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის კანონით გათვალისწინებული ინფორმაციის განმარტებაზე;
- ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი მმართველობითი ანგარიშგების მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 9 ივლისს:

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „თბილისის თამბაქოს“ აქციონერებს:

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „თბილისის თამბაქოს“ („კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით (ერთობლივად „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, გარდა „პირობითი მოსაზრების საფუძველში“ აღწერილი საკითხის ზემოქმედების შედეგისა, თანდათანობით ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ კომპანიის აუდიტორებად დავინიშნეთ 2020 წლის 3 ივლისს და არ დავსწრებივართ 2019 წლის 31 დეკემბრის ჩატარებულ მარაგების ფიზიკურ დათვლას. ჩვენ, ალტერნატიული საშუალებებით, ვერ დავრწმუნდით 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობილი მარაგების რაოდენობაში. ვინაიდან მარაგების საწყისი ნაშთები შედის ფინანსური შედეგების გაანგარიშებაში, ჩვენ ვერ შევძელით იმის დადგენა, საჭირო იყო თუ არა კორექტირება 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ასახულ წლიურ მოგებასთან/(ზარალთან) და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ასახულ საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ წმინდა ფულად ნაკადებთან მიმართებაში, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ გაუნაწილებელ მოგებასა და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებში.

როგორც ეს ფინანსური ანგარიშგების მე-19 შენიშვნაშია განმარტებული, კომპანიამ, შპს „გეოდისტრიბუციას“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგთან“ ერთად, (ერთობლივ კონტროლქვეშ მოქმედი პირები), გასცა ფინანსური გარანტია მეკავშირე საწარმოს მიერ მიღებულ სესხთან დაკავშირებით. კომპანიას იმ მომენტისთვის აღნიშნული ფინანსური გარანტიის სამართლიანი ღირებულება არ დაუდგენია და არ ასახა საგარანტიო კონტრაქტის ვალდებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის, რაც წარმოადგენს ფასს 9 სტანდარტის, „ფინანსური ინსტრუმენტები“ დარღვევას. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამივე კომპანიისათვის საგარანტიო კონტრაქტის რისკი 57,268 ათასი ლარით შემოიფარგლება. ჩვენ ვერ შევძელით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებებსა და კაპიტალზე და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე ამ დარღვევის ეფექტის დადგენა.

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა პბეკ კოდექსის მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პირობითი მოსაზრების გამოსათქმელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

როგორც ეს ფინანსური ანგარიშგების მე-18 შენიშვნაშია ნაჩვენები, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის დასრულებულ წლებში კომპანიის გაყიდვების 99% და 77%, შესაბამისად, მოდიოდა დაკავშირებულ მხარეებზე. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას. ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენს პასუხისმგებლობა მოიცავს სხვა ინფორმაციის გაცნობას და ამ პროცესში, იმის დადგენას, ხომ არ არის არსებითი შეუსაბამო სხვა ინფორმაციასა და ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის დროს მოპოვებულ ინფორმაციას შორის, ან ხომ არ არის იგი სხვაგვარად არსებითი შეცდომების შემცველი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ მმართველობით ანგარიშგებაში მოცემულია არსებითად მცდარი ინფორმაცია, ჩვენ მოვალენი ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ.

როგორც აღნიშნულია პირობითი მოსაზრების საფუძვლის სექციაში ზემოთ, ჩვენ ვერ შევძელით, დავსწრებოდით მარაგების ფიზიკურ დათვლას 2019 წლის 31 დეკემბერს. ასევე, კომპანიამ არ განსაზღვრა გაცემული ფინანსური გარანტიების სამართლიანი ღირებულება აღიარებისას და არ გაუზომავს გარანტიის ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი ვალდებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაბამისად, ჩვენ არ შეგვიძლია დავასკვნათ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად არაზუსტი პირველ საკითხთან მიმართებაში და ჩვენ დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არის არსებითად არაზუსტი თანხებთან ან სხვა საკითხებთან მიმართებაში, რომელიც მოცემულია მმართველობის ანგარიშში მეორე საკითხთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსაზრადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავედროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ამოვიცნობთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;

- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპზე საფუძველზე წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვქვეყნებთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდევ დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

დასკვნა სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების თაობაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების („კანონი“) შესაბამისად მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

პროცედურები შევარჩიეთ და ჩავატარეთ საკუთარი შეფასებების საფუძველზე მათ შორის, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

გარდა ჩვენი ანგარიშის პირობითი დასკვნის საფუძველში აღწერილი საკითხისა, ჩვენი აზრით:

- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობითი ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობით ანგარიშგებაში შესულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობით ანგარიშგებაში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სრბუპი ჰაკობიანი

დელოიტი და ტუმის სახელით

2021 წლის 9 ივლისი

თბილისი, საქართველო

სს“ თბილისის თამბაქო“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
ამონაგები	5	34,575	7,396
ამონაგების თვითღირებულება	6	(16,936)	(4,971)
მთლიანი მოგება		17,639	2,425
გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები		(14)	(48)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(4,878)	(6,237)
ფინანსური შემოსავალი		5	12
ფინანსური ხარჯი	13.16	(733)	(1,138)
საკუროსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი, წმინდა		(43)	(39)
სხვა შემოსავალი		149	8
სხვა ხარჯი*	10	(1,252)	(535)
მოგება/(ზარალი) გადასახადამდე		10,873	(5,552)
მოგებიდან გადასახადის ხარჯი		-	-
წლიური მოგება/(ზარალი)		10,873	(5,552)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის სრული მოგება/(ზარალი)		10,873	(5,552)

*ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა შეეცვალა მარაგების გაუფასურების წარდგენა 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და გადაეტანა 535 ლარი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან სხვა ხარჯებში.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის
(ათას ქართულ ლარში)

აქტივები	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	23,492	24,195
საინვესტიციო ქონება	9	886	918
გრძელვადიანი მარაგები	10	1,707	1,624
არამატერიალური აქტივები		21	28
სულ გრძელვადიანი აქტივები		26,106	26,765
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	10	10,504	6,580
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	6,333	5,079
გადახდილი ავანსები		130	135
ფული და ფულის ექვივალენტები	12	95	315
სულ მიმდინარე აქტივები		17,062	12,109
სულ აქტივები		43,168	38,874
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		111	111
გაუნაწილებელი მოგება		27,407	27,900
სულ კაპიტალი		27,518	28,011
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	3,179	2,977
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		3,179	2,977
მიმდინარე ვალდებულებები			
გადასახდელი გადასახადები*	14	1,264	1,827
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	15	2,435	875
ნასესხები სახსრები	16	8,772	5,184
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		12,471	7,886
სულ ვალდებულებები		15,650	10,863
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		43,168	38,874

*კომპანიის ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, რომ მოგების გადასახადთან დაკავშირებული გადასახადები აჩვენოს გადასახდელი გადასახადების ქვეშ და შეცვალა 2019 წლის რიცხვების წარდგენა.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „თბილისის თამბაქო“

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის
(ათას ქართულ ლარში)

შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 1 იანვარი 2019	111	33,452	33,563
სულ წლის სრული ზარალი	-	(5,552)	(5,552)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2019	111	27,900	28,011
სულ წლის სრული მოგება გაცემული დივიდენდები	-	10,873 (11,366)	10,873 (11,366)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2020	111	27,407	27,518

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამკოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმობები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს „თბილისის თამბაქო“

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის
(ათას ქართულ ლარში)

შენიშვნა	2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის	2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	10,873	(5,552)
შესწორებები:		
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	723	589
წმინდა გაუფასურების ხარჯი სავაჭრო მოთხოვნებზე	508	1,593
მარაგების გაუფასურება	1,252	535
ფინანსური შემოსავალი	(5)	(12)
ფინანსური ხარჯი	733	1,138
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ზარალი, წმინდა	43	39
ფულადი სახსრების შემოძინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან	14,127	(1,670)
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		
(ზრდა)/კლება სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში	(1,367)	40,256
კლება/(ზრდა) მიღებულ ავანსებში	5	(80)
ზრდა მარაგებში	(5,223)	(4,272)
კლება გადასახდელ გადასახადებში	(563)	(37,962)
(ზრდა)/კლება სახელმწიფო ვალდებულებებში	(22)	1,078
კლება/(ზრდა) სავაჭრო და სხვა კრედიტულ დავალიანებაში	1,122	(1,357)
ფულადი სახსრების შემოძინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან	8,079	(4,007)
მიღებული პროცენტი	5	12
გადახდილი პროცენტი	(472)	(938)
წმინდა ფულადი სახსრების შემოძინება/(გადინება) საოპერაციო საქმიანობიდან	7,612	(4,933)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების რეალიზაციიდან	42	-
შემოსული ფული	(59)	(420)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	(17)	(420)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ნაღდი ფული	(17)	(420)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
ნასესხები სახსრების მიღება	16 66,685	21,791
ნასესხები სახსრების გადახდა	16 (63,134)	(16,616)
გადახდილი დივიდენდები	(11,366)	-
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული)/მიღებული წმინდა ნაღდი ფული	(7,815)	5,175
ფულისა და ფულის ექვივალენტების წმინდა შემცირება	(220)	(178)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე	-	(4)
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	12 315	497
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	12 95	315

ხელმძღვანელობის სახელით:

ლევან სკამოჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

9-32 გვერდებზე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

თამაზ შენგელაია
ფინანსების დირექტორი

თბილისი, საქართველო
9 ივლისი 2021 წელი

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

სს „თბილისის თამბაქო“ („კომპანია“) არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოში 1998 წლის 6 ივნისს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და საქართველოს საგადასახადო ორგანოებში რეგისტრირებულია საიდენტიფიკაციო ნომრით: 206093528. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია საქართველო, თბილისი, გიორგი ნადარეიშვილის ქუჩა 7.

კომპანია დაკავებულია საერთაშორისო კომპანიებისგან ნედლი თამბაქოს პროდუქციის შეძენით და შპს „გოდისტრიბუციასა“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგისთვის“ თამბაქოს პროდუქტის ნაწარმის მიყიდვით.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერები იყვნენ:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
შპს „სმარტ კაპიტალ ფროდაქშენი“	100%	100%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საბოლოო აქციონერი იყო მიხეილ ჩხარტიშვილი. 2020 წლის დეკემბერში საბოლოო აქციონერთა სტრუქტურა შეიცვალა შემდეგნაირად: ივანე ჩხარტიშვილი ფლობს აქციების 51%-ს, მიხეილ ჩხარტიშვილი და ნათია ჩხარტიშვილი კი, შესაბამისად, 24.5%-სა და 24.5%-ს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიაში დასაქმებულ პირთა რაოდენობა იყო 183 და 138, შესაბამისად.

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება

მიმდინარე წელს კომპანიამ გამოიყენა საბჭოს მიერ გამოშვებული ფასს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების შემდეგი შესწორებები, რომლებიც ძალაშია 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. მათ გამოყენებას არ ჰქონია რაიმე არსებითი ეფექტი წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში განმარტებულ თანხებზე.

საპროცენტო განაკვეთის ბაზისის ცვლილება ფასს 9 და ფასს 7 სტანდარტების შესწორება

2019 წლის სექტემბერში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა „საპროცენტო განაკვეთის ბაზისის ცვლილება“ (შესწორება სტანდარტებში ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7). აღნიშნული შესწორებებით შეიცვალა ჰეჯირების აღრიცხვის კონკრეტული მოთხოვნები, რომელთა მიხედვით, დამზღუდვით, ზეგავლენის ქვეშ მყოფი ჰეჯის აღრიცხვა გაგრძელდეს განუსაზღვრელობის პერიოდში, სანამ მოქმედი საპროცენტო განაკვეთების მოქმედების ქვეშ მყოფი ჰეჯირებული ერთეულები ან ჰეჯირების ინსტრუმენტები შეიცვლება საპროცენტო განაკვეთის ბაზისის მიმდინარე რეფორმის შედეგად.

ეს შესწორებები არ ეხება კომპანიას, რადგან იგი რისკის ქვეშ მყოფ საბაზისო საპროცენტო განაკვეთებზე ჰეჯირებას არ აღრიცხავს. შესაბამისად, აღნიშნული შესწორებების გამოყენება ზეგავლენას არ ახდენს კომპანიის 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ბუღალტრულ აღრიცხვაზე.

ამ შესწორებებით აგრეთვე შემოვიდა ფასს 7 სტანდარტით გათვალისწინებული განმარტების ახალი მოთხოვნები, რომლებიც ჰეჯირების ისეთ ურთიერთობებს ეხება, რომლებზეც ვრცელდება ფასს 9 სტანდარტის შესწორებით შემოტანილი გამონაკლისები.

კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შეღავათები შესწორება სტანდარტში ფასს 16

2020 წლის მაისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შეღავათები“ (შესწორება სტანდარტში 16), რომლითაც მოიჯარეებს მიეცა საშუალება, აღრიცხოთ კოვიდ-19-ით პირდაპირ გამოწვეული ქირის დათმობა ფასს 16 სტანდარტში შეტანილი პრაქტიკული შეღავათის საშუალებით. ეს უკანასკნელი მოიჯარეს საშუალებას აძლევს, სურვილის შემთხვევაში, არ შეაფასოს, არის თუ არა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის დათმობა იჯარის მოდიფიკაცია. მოიჯარე, რომელიც ამ შეღავათით ისარგებლებს, კოვიდ-19-ით გამოწვეულ ქირის დათმობით მიღებული საიჯარო გადახდის ნებისმიერ ცვლილებას აღრიცხავს ფასს 16 სტანდარტის გამოყენებით, ისე, თითქმის ცვლილება

იჯარის მოდიფიკაციას არ წარმოადგენდეს. კომპანიამ გადაწყვიტა, არ გამოიყენოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ქირის შეღავათების მიდგომა, მან ხელახლა შეაფასა შესწორებული საიჯარო ხელშეკრულებები და დაასკვნა, რომ ისინი მოდიფიკაციას წარმოადგენს.

ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებათა შესწორებები

კომპანიამ „ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებათა შესწორებებში“ შესული შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. ეს შესწორებები მოიცავს ზეგავლენის ქვეშ მყოფი სტანდარტების შესწორებას ისე, რომ მათში მითითება მოცემული იყოს ახალ კონცეპტუალურ ჩარჩოზე. თუმცა, მითითებები განახლებული ყველა შესწორებაში არაა. ზოგიერთი შემთხვევაში განახლება მიზნად ისახავს მხოლოდ იმის ჩვენებას, თუ კონცეპტუალური ჩარჩოს რომელ ვარიანტზეა მითითება (2001 წლის სტანდარტების საბჭოს მიღებული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის ჩარჩოზე, 2010 წლის სტანდარტების საბჭოს ჩარჩოზე თუ 2018 წლის ახალ, გადამუშავებულ ჩარჩოზე) ან იმის ჩვენებას, რომ სტანდარტში მოცემული განსაზღვრებები არ განახლებულა კონცეპტუალური ჩარჩოს გადამუშავებული ვარიანტის შესაბამისად.

შესწორებები ეხება სტანდარტებს ფასს 2, ფასს 3, ფასს 6, ფასს 14, ბასს 1, ბასს 8, ბასს 34, ბასს 37, ბასს 38, ფასს 12, ფასს 19, ფასს 20, ფასს 22 და სიკ-32.

შესწორება სტანდარტში ფასს 3 - ბიზნესის განსაზღვრება

კომპანიამ ფასს 3 სტანდარტის შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები განმარტავს, რომ თუმცა ბიზნესს ჩვეულებრივ ახასიათებს პროდუქტის წარმოება, პროდუქტის არსებობა არ არის აუცილებელი პირობა, რომ საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირებული კომპლექტი ბიზნესად ჩაითვალოს. იმისათვის, რათა აქტივებისა და საქმიანობათა შეძენილი კომპლექტი ბიზნესად ჩაითვალოს, მასში მოცემული უნდა იყოს, სულ მცირე, შემავალი მასალა და არსებითი ხასიათის პროცესი და ეს ორივე მნიშვნელოვნად უნდა აფართოებდეს პირის უნარს, შექმნას პროდუქტი.

შესწორებებით უქმდება იმის შეფასების აუცილებლობა, აქვთ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს უნარი, ჩაანაცვლონ არარსებული შემავალი მასალები ან პროცესები და გააგრძელონ პროდუქტის წარმოება. შესწორებებში აგრეთვე მოცემულია დამატებითი მითითებები, რომლებიც პირს ეხმარება იმის დადგენაში, შეიძინა თუ არა არსებითად შინაარსობრივი პროცესი.

შესწორებებით ანგარიშგებაში შემოდის არჩევითი კონცენტრაციის ტესტი, რომელიც გამარტივებული წესით ამოწმებს, არის თუ არა საქმიანობებისა და აქტივების შეძენილი კომპლექტი ბიზნესი. ამ ტესტის მიხედვით, საქმიანობებისა და აქტივების შეძენილი კომპლექტი ბიზნესი არაა, თუ შეძენილი მთლიანი აქტივების არსებითად მთელი სამართლიანი ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ ხილულ აქტივში ან მსგავსი აქტივების ერთ ეოდში.

შესწორებები პროსპექტიულად გამოიყენება ყველა იმ ბიზნეს-კომბინაციასა და აქტივების შესყიდვაზე, რომელთა შესყიდვის თარიღია 2020 წლის 1 იანვარი ან მისი შემდგომი თარიღი.

შესწორება სტანდარტებში ბასს 1 და ბასს 8 - არსებობის განსაზღვრება

კომპანიამ ბასს 1 და ბასს 8 სტანდარტებში შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები უფრო გასაგებს ხდის ბასს 1 სტანდარტში მოცემულ არსებობის განსაზღვრებას და არ ისახავს მიზნად ფასს სტანდარტებში არსებობის ფუნდამენტური პრინციპის შეცვლას. ახალ განსაზღვრებაში შესულია არსებითი ინფორმაციის არაარსებითი ინფორმაციით „მიჩქმალვის“ ცნება.

არსებობის მომხმარებელზე მოქმედი დონე შეიცვალა და „შესაძლოა ზეგავლენა იქონიოს“ ფრაზა ჩანაცვლდა ფრაზით „გონივრულად მოსალოდნელია, ზეგავლენა იქონიოს“.

ბასს 8 სტანდარტში არსებობის განსაზღვრება ჩანაცვლდა ბასს 1 სტანდარტში მოცემული არსებობის განსაზღვრებაზე მითითებით. გარდა ამისა, თანმიმდევრულობის დასაცავად, სტანდარტების საბჭომ აგრეთვე შესწორება შეიტანა სხვა სტანდარტებსა და „კონცეპტუალური ჩარჩოს“ სხვა პარაგრაფებში, რომლებშიც იმავეთვე იყო მოცემული „არსებობის“ განსაზღვრება ან რომლებშიც გამოყენებული იყო ტერმინი „არსებითი“.

no. 24-260:6.6m 21/6/2017

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

გამოყენებული მონაცემები და რა დატვირთვა გააჩნია ამ მონაცემებს მთლიანად სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრისას:

- 1-ელი დონის მონაცემები არის იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომლებზეც პირს ხელი მიუწვდება გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის მონაცემები არის პირველ დონეში შესულისგან განსხვავებული მონაცემები, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად ხილულია აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შემთხვევაში; და
- მე-3 დონის მონაცემები არის აქტივის ან ვალდებულების ისეთი მონაცემები, ხილული არ არის.

ფუნქციონირების უწყვეტობა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა იმ დაშვებით რომ საწარმო ფუნქციონირებას განაგრძობს უწყვეტად და სააღრიცხვო პოლიტიკები მთელ პერიოდზე თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული. განსჯისას ხელმძღვანელობამ მხედველობაში მიიღო კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, ასევე, გააანალიზა ბაზრებზე არსებული სიტუაციის გავლენა კომპანიის ოპერაციებზე.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის თითოეული პირის ფინანსურ ანგარიშგებაში შეტანილი ელემენტები შეფასებულია იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტის გამოყენებით, რომელშიც ეს პირი ახორციელებს თავის საქმიანობას („ფუნქციონალური ვალუტა“). კომპანიის მშობლის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი. ყველა თანხა დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთობათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება წმინდა თანხით იმ შემთხვევაში, თუ პირს გააჩნია იურიდიულად აღსრულებადი უფლება, გაქვითოს აღიარებული თანხები და განზრახული აქვს, აქტივი ჩათვალოს წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და დაფაროს ვალდებულება. შემოსავალი და ხარჯი არ იქვითება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, თუ ეს არ არის სავალდებულო ან ნებადართული რომელიმე საბუღალტრო სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით და ინდივიდუალურად განმარტებული კომპანიის საბუღალტრო პოლიტიკაში.

ქვემოთ მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

შემოსავალი. შემოსავალი აღიარდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავლის აღიარება ხდება, როდესაც კმაყოფილდება ყველა შემდეგი პირობა:

- კომპანიამ მყიდველს გადასცა საქონლის მფლობელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და სარგებელი;
- კომპანია არ ინარჩუნებს მენეჯერულ ჩართულობას ისეთი ხარისხით, რაც ჩვეულებრივ ასოცირდება მფლობელობასთან და არ ინარჩუნებს კონტროლს გაყიდულ საქონელზე;
- შემოსავლის ოდენობის შეფასება სარწმუნოდაა შესაძლებელი;
- სავარაუდოა, რომ ტრანზაქციასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს მიიღებს მოცემული პირი; და
- ტრანზაქციასთან დაკავშირებული გაწეული ან გასაწევი ხარჯების ოდენობის შეფასება სარწმუნოდაა შესაძლებელი.

კომპანია სიგარეტისა და აწყობილი ფილტრების გაყიდვის შესრულების ვალდებულებას აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან არსებობს შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება. შემოსავალს აკლდება დაბრუნებები, ფასდათმობები და სხვა მსგავსი შეღავათები.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები. სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს კლიენტებისგან მიღებულ ავანსებს, რისთვისაც საქონელი არ არის მიწოდებული 1 წელზე ნაკლებ პერიოდში. კომპანია სახელშეკრულებო ვალდებულებებს არიცხავს საპროცენტო ხარჯს.

იჯარა. იმას, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას, კომპანია ადგენს კონტრაქტის მოქმედების დაწყებისას. გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულება

აღიარდება ყველა იმ საიჯარო გარიგებაში, რომელშიც კომპანია გამოდის როგორც მოიჯარე. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან იჯარებს (განიმარტება, როგორც 12 თვიანი ან უფრო მოკლე ვადის იჯარა) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებს (როგორებიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ამ უკანასკნელის შემთხვევაში, საიჯარო გადასახადი აღირიცხება როგორც საოპერაციო ხარჯი წრფივად იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში, თუ სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ არ ასახავს იჯარით აღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სურათს.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აღირიცხება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც იჯარის დაწყების დღეს არ გადაიხდება. მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია, კომპანია იყენებს სესხის მზარდ განაკვეთს. საიჯარო ვალდებულება შემდგომში აისახება საბალანსო ღირებულების გაზრდით, რაც მიზნად ისახავს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის ასახვას (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით), და უკვე გადახდილი საიჯარო გადასახადის ასახვის მიზნით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი შემცირებით.

კომპანია საიჯარო ვალდებულებას ხელახლა აფასებს (და გამოყენების უფლების მატარებელ შესაბამის აქტივს აკორექტირებს), თუ:

- იჯარის ვადა შეიცვალა ან ადგილი ჰქონდა მნიშვნელოვან ხდომილებას ან გარემოებათა ისეთ ცვლილებას, რამაც გამოიწვია შესყიდვის ოფციონის რეალიზების შეფასების ცვლილება; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით (კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით).
- საიჯარო გადახდები შეიცვალა გარანტირებული ნარჩენი ღირებულებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების ან ინდექსისა თუ განაკვეთის ცვლილების გამო; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების ძველი განაკვეთით დისკონტირებით (თუ იჯარის გადასახადის ცვლილება გამოწვეული არაა მცურავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით, რა დროსაც გამოიყენება კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთი).
- მოხდა საიჯარო კონტრაქტის მოდიფიცირება და იჯარის მოდიფიკაცია არ აღრიცხულა როგორც დამოუკიდებელი იჯარა; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება მოდიფიცირებული იჯარის საიჯარო ვადაზე დაყრდნობით და კორექტირებული გადახდების ასევე კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით დისკონტირების გზით, მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღეს.

აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების საწყის აღიარებას, იჯარის დაწყების დღეს ან მანამდე გადახდილ საიჯარო გადახდებს, და აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები და საწყისი პირდაპირი ხარჯები. შემდგომში ასეთი აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. როდესაც კომპანიას ეკისრება ისეთი ხარჯების გაწევის ვალდებულება, რაც დაკავშირებულია იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟთან და გატანასთან, მისი მდებარეობის ადგილის აღდგენასთან ან შესაბამისი აქტივის იჯარის პირობებით გათვალისწინებულ მდგომარეობაში მოყვანასთან, აღიარდება რეზერვი, რომელიც ფასდება ბასს 37-ის საფუძველზე. თუ ხარჯები აქტივის გამოყენების უფლებასთანაა დაკავშირებული, ისინი შედის შესაბამისი აქტივის ღირებულებაში, თუ ამ ხარჯების გაწევა მარაგების შექმნასთან არაა დაკავშირებული.

აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და შესაბამისი აქტივის მოხმარების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. თუ იჯარით ხდება შესაბამისი აქტივის საკუთრების უფლების გადაცემა ან გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივის ღირებულებაში ასახვია, რომ კომპანია მოელის შესყიდვის ოფციონის რეალიზებას, შესაბამისი გამოყენების უფლების მატარებელ აქტივს ცვეთა ერიცხება აქტივის მოხმარების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის დაწყებისას. პრაქტიკული შეღავათის სახით, ფასს 16 მოიჯარეს უფლებას აძლევს, არ დააცალკევოს არასაიჯარო კომპონენტები და საიჯარო და შესაბამისი არასაიჯარო კომპონენტები ერთი გარიგების ფარგლებში აღრიცხოს. კომპანიამ ამ პრაქტიკული შეღავათით ისარგებლა.

$$a, m \times 1, 6 \sim : A-6 \sim \text{dik. 2. 1.}$$

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სარგებლიანობის ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე. შეფასებული სარგებლიანობის ვადა, ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის დარიცხვის მეთოდი გადაიხედება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ხოლო შეფასების ნებისმიერი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პროსპექტიულად. ცვეთის განაკვეთებია:

	ცვეთის ნორმა
შენობა-ნაგებობა	2-5%
მანქანა-დანადგარები	6-10%
სხვა ძირითადი საშუალებები	15-20%

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის განსაზღვრული რაოდენობა, რასაც კომპანია მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სარგებლიანობის ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სარგებლიანობის ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

ძირითადი საშუალების აღიარება წყდება მისი რეალიზაციისას ან მაშინ, თუ აქტივის მოხმარების შედეგად ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. ძირითადი საშუალების რეალიზაციით ან ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება როგორც სხვაობა გაყიდვით მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

საინვესტიციო ქონება - საინვესტიციო ქონება არის ისეთი ქონება, რომელსაც კომპანია ფლობს იჯარით გაცემის შედეგად მიღებული შემოსავლისთვის ან/და კაპიტალის აფასებით მიღებული სარგებლისათვის (მათ შორის ამგვარი მიზნებით მიმდინარე მშენებლობების შემთხვევაში). იგი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით. შემდგომ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება ისტორიული ღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ცვეთის დარიცხვისას ცვეთადარიცხული თანხა ჩამოიწერება აქტივის სასარგებლო სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში და იანგარიშება წრფივი მეთოდით. საინვესტიციო ქონების შენობა-ნაგებობების ნაწილს ცვეთა ერიცხება 2-5%-იანი განაკვეთით.

საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი რეალიზაციის მომენტში ან როდესაც იგი სამუდამოდაა ამოღებული მოხმარებიდან და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. აღიარების შეწყვეტის მომენტში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება აღიარების შეწყვეტის შედეგად წარმოქმნილი მოგება ან ზარალი. აღნიშნული იანგარიშება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ წმინდა მოგებასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და შედის აღიარების შეწყვეტის პერიოდის მოგებაში ან ზარალში.

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები - ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები საზღვრული სარგებლიანობის ვადით აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ამორტიზაციის აღიარება ხდება წრფივად შეფასებული სარგებლიანობის ვადის განმავლობაში. საპროგნოზო სარგებლიანობის ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ხოლო საპროგნოზო მონაცემების ნებისმიერი

ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. არამატერიალურ აქტივებს ცვეთა ერიცხება 15%-იანი განაკვეთით, წრფივი მეთოდით.

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება რეალიზაციისას, ან როდესაც მისი გამოყენებისგან ან რეალიზაციისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი მოგება ან ზარალი აისახება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარების შეწყვეტისას.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება - ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანია ამოწმებს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს და ადგენს, ხომ არ არის იმის ნიშანი, რომ აქტივებმა გაუფასურება განიცადა. თუ ამგვარი აღმოჩნდა, დგინდება აქტივის აღდგენითი ღირებულება, რათა შემდგომ განისაზღვროს გაუფასურების ხარჯის მოცულობა (თუ ასეთი არსებობს). თუ ცალკეული აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა შეუძლებელია, კომპანია აფასებს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი იმ ერთეულის ამოღებად ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია, კორპორაციული აქტივები ნაწილდება ცალკეულ შემოსავლის მომტან ერთეულებში. სხვა შემთხვევაში, ხდება მათი განაწილება შემოსავლის მომტან უმცირეს ჯგუფებზე, რომელთათვის განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია.

აღდგენითი ღირებულება წარმოადგენს უდიდესს სამართლიან ღირებულებას და გაყიდვის დანახარჯების სხვაობასა და გამოყენების ღირებულებას შორის. ამ უკანასკნელის შეფასებისას, ხდება სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირება მიმდინარე ღირებულებამდე ისეთი გადასახადამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელშიც ასახულია დროში ფულის ღირებულების მიმდინარე საბაზრო მნიშვნელობა და იმ აქტივისათვის დამახასიათებელი რისკები, რომლისთვისაც სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო მნიშვნელობის კორექტირება არ მომხდარა. თუ აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება, სავარაუდოდ, ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ეს უკანასკნელი დაიყვანება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების ხარჯი დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში.

როდესაც ხდება გაუფასურების ხარჯის შემდგომი აღდგენა, აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მისი აღდგენითი ღირებულების კორექტირებულ მნიშვნელობამდე. თუმცა, ეს ისე ხდება, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს ისეთი საბალანსო ღირებულება, რომელიც დადგინდებოდა, წინა წლებში რომ არ მომხდარიყო ამ აქტივის (ან შემოსავლის მომტანი ერთეულის) გაუფასურების აღიარება. გაუფასურების ხარჯის აღდგენა დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში.

რეზერვები - რეზერვები აღიარდება, როდესაც კომპანიას უჩნდება მიმდინარე ვალდებულება (სამართლებრივი ან კონსტრუქციული) წარსული ხდომილების გამო, სავარაუდოა, რომ კომპანიას მოეთხოვება ამ ვალდებულების დაფარვა და ვალდებულების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია. რეზერვად აღიარებული თანხა არის საანგარიშგებო დღეს მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო კომპენსაციის შეფასებული ოდენობა, ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით. როდესაც რეზერვი ფასდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად სავარაუდოდ საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ვალდებულება (თუ დროში ფულის ღირებულების ეფექტი არსებითი ოდენობისაა). თუ რეზერვის დასაფარად საჭირო ყველა ან ზოგიერთი ეკონომიკური სარგებელი მესამე მხარისგან უნდა იქნას მიღებული, მოთხოვნა აქტივად აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის მიღება თითქმის გარანტირებულია და მოთხოვნის ოდენობა სარწმუნოდ იზომება.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები - პირობითი ვალდებულებების აღიარება ფინანსურ ანგარიშგებაში არ ხდება. ისინი განიმარტება ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინების შესაძლებლობა ნაკლებ სავარაუდო არაა. პირობითი აქტივების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ ხდება, ისინი განიმარტება ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემოღინების მოლოდინი რეალურია.

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღიარდება მაშინ, როდესაც პირი ხდება ინსტრუმენტების საკონტრაქტო პირობების მხარე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას (მაგრამ არა მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულისას), თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას ემატება ან აკლდება. ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას, დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები. ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი, კლასიფიკაციის მიხედვით, თავდაპირველად შემდგომი აღიარებისას სრულად ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია - ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციით, საწყისი აღიარებისას, დგინდება მათი შემდგომი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილდა შემდეგი ორი პირობა: ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც შემდეგ პირობებს აკმაყოფილებს, შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება სხვა სრულ შემოსავალში:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვის მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს.

ჩვეულებრივ, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება მოგებაში ან ზარალში. ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, თავდაპირველი აღიარებისას კომპანიამ შეიძლება მიიღოს შემდეგი შეუქცევადი გადაწყვეტილებები:

- შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულებ ის შემდგომი ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში; და
- ამორტიზებული ღირებულებით ან სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით წარმოადგენილი სავალო ინსტრუმენტი შეუქცევადად დაადგინოს, როგორც მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული, თუ ასეთი ქმედება მთლიანად აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს საბუღალტრო შეუსაბამობას.

წარსული გამოცდილების საფუძველზე, ყველა ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით და მათ აკლასიფიცირებს პირველ ბიზნეს-მოდელში - ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით (H2C).

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი - ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი.

შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებელი ფინანსური აქტივების (ანუ ისეთი ფინანსური აქტივებისა, რომელთა საკრედიტო ხარისხი გაუარესებულია უკვე თავდაპირველი აღიარებისას) გარდა, სხვა ფინანსური აქტივებისათვის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოძენების (მათ შორის არის ყველა გადახდილი ან მიღებული საკომისიო და ქულა, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ტრანზაქციის ხარჯებისა და სხვა პრემიუმებისა თუ ფასდათმობების განუყოფელ ნაწილს), მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში, ან თუ ეს მართებულია, უფრო მოკლე ვადაში. შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებელი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კრედიტ-კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოითვლება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის, დისკონტირებით საწყისი აღიარებისას დადგენილი სავალ ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება არის ის ღირებულება, რომლითაც ფინანსური აქტივი ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას, მირი თანხის გადახდის გამოკლებითა და კუმულატიური ამორტიზაციის დამატებით, ამ საწყის ოდენობასა და ვადის ბოლოს ოდენობას შორის არსებულ სხვაობაზე ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებითა და ზარალის რეზერვის კორექტირებით. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება ზარალის რეზერვით კორექტირებამდე.

შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით და სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებ ით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებელი ფინანსური აქტივების გარდა სხვა ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება იმ ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც საკრედიტო ხარისხი საწყისი აღიარების შემდგომ გაუუარესდათ. მათ შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე. თუ შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში კრედიტგაუარესებელი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი გაუმჯობესდა და ფინანსური აქტივი აღარ ითვლება კრედიტგაუარესებულად, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე.

შესყიდული ან წარმოშობილი კრედიტგაუარესებელი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას დადგენილ ამორტიზებულ ღირებულებაზე. გაანგარიშებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულება არ გამოიყენება მაშინაც კი, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი შემდგომში უმჯობესდება და ფინანსური აქტივი კრედიტგაუარესებულად აღარ ითვლება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები - სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან დადგენილი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სესხები და მოთხოვნები (სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისა და სხვადასხვა კონტრაგენტზე გაცემული სესხების ჩათვლით) აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რაც არ შეეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი არაარსებობს.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკებში განთავსებულ დეპოზიტებს მოთხოვნამდე ან სამ თვემდე საწყისი ვადის დეპოზიტებს. ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ფულსა და ფულის ექვივალენტებში არ შედის შეზღუდული ნაშთები ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. შეზღუდული ფული მოიცავს ისეთ ნაშთებს, რომლებიც არ შეიძლება გაიცვალოს ან გამოყენებული იქნას ვალდებულების დასაფარად სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება კომპანია მოხალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სავალსო ინსტრუმენტისათვის აღრიცხავს ამორტიზებული ღირებულებით, მოხალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება ორ ეტაპად. ისეთი კრედიტებისათვის, რომელთათვისაც საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია, მსზ რეზერვირდება შემდეგ 12 თვეში შესაძლებელი დეფოლტის მოვლენებით წარმომადგენელი საკრედიტო ზარალისათვის (12 თვიანი მსზ). ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საწყისი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი აუცილებელია კრედიტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დროის (მოუხედავად მსზ არსებობის მანძილზე), ნაღდი ფულადი და საბანკო ხაზოების მსზ 12 თვიანია.

სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, კომპანია მსზ ის გამოიყენებს გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ამდენად, კომპანია საკრედიტო რისკის ცვლილებას იგნორებს არ აღიქვამს, არამედ დანაკარგების რეზერვს ანაოიციებს აღიარებს თითოეულ ხანგარიშგებო დღეს მსზ არსებობის მანძილზე საფუძველზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე კომპანია მსზ ის ოდენობას ანგარიშობს საექსპერტო შეფასებით დადგენილი ზარალის განაკვეთების გამოყენებით. საექსპერტო შეფასების გამოყენება მართებულად ჩაითვა ისეთი ისტორიული ინფორმაციის არარსებობის გამო, რაც რეზერვირების მატრიცის შესაქმნელად იქნებოდა გამოსადეგი. გაუფასურების განაკვეთები შეესაბამისი მოთხოვნის სამთვე მრავლდება და მიიღება ის თანხა, რომელიც აღდგენას არ ექვემდებარება. ფინანსური აქტივი დეფოლტად ითვლება სახელმწიფოებრივი გადახდების 90 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, დეფოლტად შეიძლება აგრეთვე ჩაითვა ისეთი ფინანსური აქტივი, რომელზეც, შიდა თუ გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ საკლებ მოხალოდნელი იქნება დარჩენილი სახელმწიფოებრივი თანხის სრულად მიღება კომპანიის მიერ ფლობილი კრედიტის გამაღიერებელი მექანიზმების გაუთვალისწინებლად. ამოუღებელი (უიხდო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოიწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მიხედვით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა - კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს აქტივიდან ფულადი საკაღების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობაშიან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და ხარვეზის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და ხარვეზი არც სხვა მხარეს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შეინარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებულ, თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და ხარვეზი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ამორტიზებული ღირებულებით ახახული ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი კუმულატიური მოგებისა ან ზარალისა და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ახახულად კლასიფიცირებულ სავალსო ინსტრუმენტში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტისას, ჯამური მოგება ან ზარალი, რომელიც მანამდე დაგროვილი იყო ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში, გადაკვალიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

კლასიფიცირება სესხად ან წილობრივ ინსტრუმენტად კომპანიის მიერ გამოშვებული სავალსო და წილობრივი ინსტრუმენტები ფინანსურ ვალდებულებად ან წილობრივ ინსტრუმენტად კლასიფიცირდება საკონტრაქტო პირობების, ანუ ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განსაზღვრების შესაბამისად.

წილობრივი ინსტრუმენტები წილობრივი ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ცხადყოფს დარჩენილი წილის არსებობას რომელიმე პირის აქტივებში ყველა ვალდებულების გამოკლების შემდეგ. კომპანიის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარდება მიღებული შემოსავლით, ემისიის პირდაპირი ხარჯების გამოკლებით. კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ხელახალი

სს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

შესყიდვა აისახება ან გამოიქვითება პირდაპირ კაპიტალიდან. კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ყიდვისას, გაყიდვისას, ემისიისას თუ გაუქმებისას მოგების ან ზარალის ასახვა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ ხდება.

ფინანსური ვალდებულებები კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც წარმოდგენილია აღებული სესხებითა და სავაქრო და სხვა გადასახდელებით, შემდგომში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება კომპანიის მიერ მიღებული შენატანების სამართლიანი ღირებულებით.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება აქციონერთა კაპიტალში მათი გამოცხადების პერიოდში. საანგარიშო პერიოდის შემდგომ გამოცხადებული დივიდენდები განიხილება, როგორც „შემდგომი მოვლენა“ და განმარტებულია შესაბამის ქვეთავში.

წინასწარ გადახდილი გადასახადები. წინასწარ გადახდილი გადასახადები აისახება ნომინალური ღირებულებით, შეფასებული აღუდგენელი თანხების რეზერვის გამოკლებით. მოგების გადასახადისგან განსხვავებული გადასახადები აისახება ნომინალური ღირებულებით. საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთიან საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურში. ანგარიშსწორება ხორციელდება ნეტო საფუძველზე.

მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები. მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები აღირიცხება თვითღირებულებით აღუდგენადი შეფასებული თანხების ანარიცხების გამოკლებით.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებასთან დაკავშირებით

სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, რომლებიც აღწერილია შენიშვნაში #3, დირექტორებს ევალებათ შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების თაობაზე, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე. ქვემოთ მოცემულია ის კრიტიკული განსჯები, შეფასებების მომცველი განსჯების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას და რომელთაც ყველაზე საგრძნობი ეფექტი ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს იმ შეფასებული ზარალის აღსარიცხად, რომელსაც იღებს, როდესაც კლიენტს არ აქვს უნარი, გააკეთოს შესაბამისი გადახდა ან მომწოდებელს - უნარი, მიაწოდოს მას შეთანხმებული საქონელი ან მომსახურება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის შეფასებისას, ხელმძღვანელობა მხედველობაში იღებს არსებულ ზოგად ეკონომიკურ ვითარებას, მოთხოვნის ვადას და გადახდილი ავანსების ნაშთებს, აგრეთვე ჩამოწერების ისტორიულ გამოცდილებას, კლიენტისა და მიმწოდებლის კრედიტუნარიანობას და გადახდის პირობების ცვლილებას. ეკონომიკის, დარგის ან კონკრეტული კლიენტისა და მიმწოდებლის გარემოებათა ცვლილებამ შეიძლება მოითხოვოს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის

ფინანსური მონაცემები

ანგარიშების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(პროექტული ლარი)

კორექტირება. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა შეადგინა 3,327 ლარი და 2,819 ლარი, შესაბამისად.

ამონაგები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის მთლიანი შემოსავალი მიღებული იქნა შემდეგი გაყიდვებიდან:

	2020	2019
ამონაგები სიგარეტის გაყიდვიდან	34,484	7,256
ამონაგები იჯაროდან	91	140
სულ	34,575	7,396

6. ამონაგების თვითღირებულება

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის მიერ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება იყო:

	2020	2019
პირდაპირი მასალები	14,466	3,883
პირდაპირი შრომითი დანახარჯები	1,566	757
ცვეთა	395	294
საწყობის რემონტი და მომსახურება	148	20
სხვა საოპერაციო ხარჯები	361	17
სულ	16,936	4,971

7. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიის ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები იყო:

	2020	2019
ხელფასები და მათთან დაკავშირებული ხარჯები	3,364	2,381
სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვი	508	1,593
ცვეთა და ამორტიზაცია	328	295
სხვა საგადასახადო ხარჯები	244	1,468
კომუნალური გადასახადები	269	208
დაზღვევის ხარჯი	52	64
სხვა ხარჯები, წმინდა	113	228
სულ	4,878	6,237

2019 წლის განმავლობაში სხვა საგადასახადო ხარჯებში შევიდა ვადაგადაცილებულ საგადასახადო ნაშთებზე დარიცხული ჯარიმები და საურავები 1,336 ათასი ლარის ოდენობით.

საქს „თბილისის თამბაქო“

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათას ქართულ ლარში)

8. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	გამოუყენებელი ძირითადი საშუალებები	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
1 იანვარი 2019	3,209	11,556	6,260	3,484	143	24,652
შესყიდვა	-	130	-	51	239	420
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	564	-	-	-	564
31 დეკემბერი 2019	3,209	12,250	6,260	3,535	382	25,636
შესყიდვა	-	-	-	-	59	59
რეალიზაცია	-	-	-	-	(55)	(55)
31 დეკემბერი 2020	3,209	12,250	6,260	3,535	386	25,640
1 იანვარი 2019	-	(239)	(463)	-	(29)	(731)
წლიური ცვთა	-	(246)	(423)	-	(31)	(700)
გადატანილია საინვესტიციო ქონებაში	-	(10)	-	-	-	(10)
31 დეკემბერი 2019	-	(495)	(886)	-	(60)	(1,441)
წლიური ცვთა	-	(262)	(390)	-	(68)	(720)
გაუქმება რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	-	13	13
31 დეკემბერი 2020	-	(757)	(1,276)	-	(115)	(2,148)
31 დეკემბერი 2019	3,209	11,755	5,374	3,535	322	24,195
31 დეკემბერი 2020	3,209	11,493	4,984	3,535	271	23,492

კომპანიის ძირითადი საშუალებები დაგირავებულია ნასესხები სახსრებისა (შენიშვნა 16) და გაცემული გარანტიების ხელშეკრულების (შენიშვნა 19) საფუძველზე.

გამოუყენებელი ძირითად საშუალებები შედგება მანქანებისა და აღჭურვილობისგან, რომელიც საჭიროებს სამონტაჟო სამუშაოებს, რათა გამოსაყენებლად მზად იყოს.

ბილისის თამბაქო

საინვესტიციო ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ას ქართულ ლარში)

9. საინვესტიციო ქონება

	საინვესტიციო ქონება
1 იანვარი 2019	1,517
გადატანილია ძირითად საშუალებებზე 31 დეკემბერი 2019	(564)
	953
შესყიდვა/რეალიზაცია 31 დეკემბერი 2020	-
	953
1 იანვარი 2019	(26)
ცვეთა წლის განმავლობაში გაუქმება რეალიზაციის შედეგად 31 დეკემბერი 2019	(19)
	10
	(35)
ცვეთა წლის განმავლობაში 31 დეკემბერი 2020	(32)
	(67)
31 დეკემბერი 2019	918
31 დეკემბერი 2020	886

საინვესტიციო ქონება წარმოდგენილია სასაწყობო ფართით, რომელიც გაქირავებულია დაკავშირებულ კომპანიებზე „გეოდისტრიბუცია“, „კსფ“, „თობაქო ჰოლდინგი“ და „თობაქო ენტერპრაიზი“.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი რეალური ღირებულება თვითღირებულებასთანაა მიახლოებული.

კომპანიის საინვესტიციო ქონება დაგირავებულია ნასესხები სახსრებისა (შენიშვნა 16) და გაცემული გარანტიების ხელშეკრულების (შენიშვნა 19) საფუძველზე.

10. მარაგები

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მარაგები იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნედლეული	9,045	5,560
დაუმთავრებელი წარმოება	85	55
მზა პროდუქცია	1,374	965
სულ მოკლვადიანი მარაგები	10,504	6,580
გრძელვადიანი მარაგები	1,707	1,624
სულ მარაგები	12,211	8,204

კომპანიამ შექმნა დამატებითი რეზერვი ნელა ბრუნვადი მარაგებისთვის, კერძოდ სიგარეტის მიღებისთვის 1,252 და 535 ლარის ოდენობით, შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლისთვის. მოგება - ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ნაჩვენებია როგორც სხვა ხარჯები.

გრძელვადიანი მარაგები მოიცავს სათადარიგო ნაწილებსა და ტექნიკური მომსახურების სახარჯ მასალებს, რომლებიც დამოუკიდებელი ერთეულებია და საჭიროებისამებრ გამოიყენება საწარმოო პროცესში.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოკლევადიან მარაგებზე მოხდა 36 და 354 ათასი ლარისა ოდენობის ცვეთის ხარჯის დარიცხვა, შესაბამისად.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში ხარჯებად აღიარებული მარაგების ღირებულება იყო შესაბამისად 18,213 ლარი და 5,586 ლარი.

11. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოთხოვნები, ამოუღებელი თანხების რეზერვის გამოკლებით, იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სავაჭრო მოთხოვნები	9,574	7,898
სხვა მოთხოვნები	86	-
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(3,327)	(2,819)
სულ	6,333	5,079

სავაჭრო მოთხოვნების 99% დაკავშირებულია სამ კომპანიასთან: „თობაქო ჰოლდინგი“, „კსფ“ და „გეოლისტირბუცია“, რომლებიც 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წარმოადგენენ მეკავშირე მხარეებს.

სავაჭრო მოთხოვნები მოიცავს თანხებს, რომლებიც აღიარებულია როგორც ამ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავალი, სააქციო გადასახადი და დამატებული ღირებულების გადასახადი.

აღიარებული გაუფასურება წარმოადგენს სხვაობას ამ სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი შემოსავლების მიმდინარე ღირებულებას შორის. კომპანია ამ ნაშთებზე რაიმე სახის უზრუნველყოფას არ ფლობს.

ანალიზი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის მიხედვით:

31 დეკემბერი 2020 (ათასი ლარი)	ვადგადაუცი ლებელი	30 დღემდე ვადგადაცილ ება	31-90 დღის ვადგადაცილ ება	90 დღეზე მეტი ვადგადაცი ლება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას, სულ	6,307	7	7	3,339	9,660
მსუ მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში	(1)	(1)	(1)	(3,324)	(3,327)
31 დეკემბერი 2019 (ათასი ლარი)	ვადგადაუცი ლებელი	30 დღემდე ვადგადაცილ ება	31-90 დღის ვადგადაცილ ება	90 დღეზე მეტი ვადგადაცი ლება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას, სულ	956	505	11	6,426	7,898
მსუ მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში	(2)	(1)	(2)	(2,814)	(2,819)

მთილისის თამბაქო

საქართველოს ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(საქართველო ლარში)

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზარალის რეზერვს ყოველთვის აფასებს მთელი სასიცოცხლო ვადის მსზ-ის ოდენობის თანხით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასდება დებიტორის დეფოლტის წარსული გამოცდილებითა და დებიტორის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის ანალიზით, რომელიც დებიტორისთვის სპეციფიური ფაქტორებითა და მისი დარგის ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობით კორექტირდება. მხედველობაში მიიღება აგრეთვე ანგარიშგების თარიღში ვითარების საპროგნოზო მიმართულება და არსებული ვითარება. კომპანიამ 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე ყველა ჯგუფურად შეფასებული მოთხოვნის ზარალის რეზერვი 100%-ით შეფასა, რადგან ისტორიული გამოცდილება ცხადყოფს, რომ ეს მოთხოვნები ამოღებას აღარ ექვემდებარება. ზოგიერთი კონტრაგენტისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად შეფასდა, კომპანიამ მხედველობაში მიიღო საპროგნოზო ფულადი ნაკადები და მათ საფუძველზე განსაზღვრა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნას ჩამოწერს, როდესაც არსებობს იმის მანიშნებელი ინფორმაცია, რომ დებიტორი მძიმე ფინანსურ სირთულეს განიცდის და თანხის ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს.

შემდეგ ცხრილში ნაჩვენებია მთლიანი სასიცოცხლო ვადის მსზ-ის მოძრაობა, რომელიც აღიარებული იქნა სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასს 9 სტანდარტში აღწერილი გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად:

	მსზ მოძრაობა
ნაშთი 1 იანვარი 2019	1,226
გაუფასურების რეზერვი	1,593
ნაშთი 31 დეკემბერი 2019	2,819
გაუფასურების რეზერვი	508
ნაშთი 31 დეკემბერი 2020	3,327

12. ფული და ფულის ექვივალენტები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფული და ფულის ექვივალენტები იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული სალაროში	9	53
ნაღდი ფული ბანკებში	86	262
სულ	95	315

ბანკში განთავსებული არც ერთი ნაშთი ვადაგადაცილებული არ არის. მათზე ზარალის რეზერვის აღიარება არ მომხდარა მათი მოკლევადიანი ბუნებიდან გამომდინარე. საბანკო ნაშთებში შედის საქართველოში, ბანკებში მოქმედი მიმდინარე ანგარიშები და გამოიყენება კომპანიის ყოველდღიური საქმიანობის დასაფინანსებლად. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ბანკებში განთავსებული ნაღდი ფულის უმეტესობა განთავსებულია „ფიტჩ რეიტინგის“ მიერ მოკლევადიანი B და გრძელვადიანი BB-რეიტინგის მქონე ბანკებში.

13. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებულ ავანსებს, რომლებიც დაკავშირებულია პროდუქტის გაყიდვებთან. კომპანია აღიარებს მათ, როგორც სახელშეკრულებო ვალდებულებას, სანამ საქონელი არ მიეწოდება მომხმარებელს. კომპანიამ დაადგინა, რომ ეს კონტრაქტები შეიცავს ფინანსურ კომპონენტს. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის ფინანსურ ხარჯებს, შესაბამისად, 224 და 191 ათასი ლარით.

ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(გარეთულ ლარში)

გადასახდელი გადასახადები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადასახადებმა მოიცვა დღ-ს, აქციზის და სხვა საგადასახადო გადასახდელები. საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთიან საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურში. ანგარიშსწორება ხორციელდება ნეტო საფუძველზე.

15. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება იყო:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
გადასახდელი მომწოდებლების მიმართ	2,382	875
გადასახდელი ხელფასები	7	-
სხვა გადასახდელი	46	-
სულ	2,435	875

16. ნასესხები სახსრები

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღებული სესხების პირობები იყო:

ნასესხები სახსრები	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	ვადა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ქართუ ბანკი	ლარი	12%	06-2021	5,035	-
ქართუ ბანკი	ლარი	13%	10-2021	3,737	-
ბაზის ბანკი	ლარი	12%	08-2020	-	3,301
ბაზის ბანკი	ლარი	14%	02-2020	-	1,883
სულ ნასესხები სახსრები				8,772	5,184

ნასესხები სახსრების მოძრაობა 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში იყო:

	მოძრაობა
წმინდა სესხი 1 იანვარი 2019	-
დამატება ძირ თანხაზე	21,791
დარიცხული პროცენტი	947
გადახდილი ძირი თანხა	(16,616)
გადახდილი პროცენტი	(938)
წმინდა სესხი 31 დეკემბერი 2019	5,184
დამატება ძირ თანხაზე	66,685
დარიცხული პროცენტი	509
გადახდილი ძირი თანხა	(63,134)
გადახდილი პროცენტი	(472)
წმინდა სესხი პერიოდის ბოლოს	8,772

17. ფინანსური ინსტრუმენტები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ანალიზდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დაკავებული დონით: (1) პირველი დონე არის შეფასება კვოტირებული ფასებით (არაკოორექტირებული) იდენტური

ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
 (ქართულ ლარში)

აქტივებისა თუ ვალდებულებების აქტიურ ბაზრებზე, (2) მეორე დონის შეფასება არის შეფასების ტექნიკა, სადაც ყველა მნიშვნელოვან მონაცემზე დაკვირვება აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში შესაძლებელია პირდაპირ (ანუ ფასებით) ან ირიბად (ანუ ფასების გავლით), და (3) მესამე დონის შეფასება არის ისეთი შეფასება, რომელიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციისას იყენებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიაზე დაფუძნებულ შეფასებებს. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებულია დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვნად კორექტირება ესაჭიროება, ეს შეფასება მესამე დონისაა. შესაფასებელი მონაცემის მნიშვნელობა დგინდება სამართლიანი ღირებულების შეფასებით მთლიანობაში.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანობის გამო, სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი, მითითებული ვადიანობის ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილ იქნა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათს სამართლიან ღირებულებებთანაა მიახლოებული.

ფულისა და ფულის ექვივალენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა პირველი დონის მონაცემებით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ღირებულებისა - მესამე დონის მონაცემებით.

კაპიტალის რისკის მართვა - კომპანია კაპიტალის მართვას იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შეძლოს მოქმედი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, მოწილეთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა კაპიტალის სტრუქტურას რეგულარულად მიმოიხილავს. შემოწმების შედეგებზე დაყრდნობით, კომპანია აბალანსებს კაპიტალის ზოგად სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი სესხების აღებით თუ ძველი სესხების დაბრუნებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები - კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებსა და საიჯარო ვალდებულებას. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის სხვადასხვა ფინანსური აქტივები გააჩნია, როგორებიცაა ფული და ფულის ექვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ექვივალენტები	95	315
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	6,333	5,079
სულ ფინანსური აქტივები	6,428	5,394

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფინანსური ვალდებულებები		
ნასესხები სახსრები	8,772	5,184
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	2,435	875
სულ ფინანსური ვალდებულებები	11,207	6,059

ბიზნისის თამბაქო

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(საერთო ლარში)

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოქმედი ძირითადი რისკებია სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები ძირითადად საქართველოში მდებარეობს და მისი ბიზნეს-გეგმები კრიტიკულადაა დამოკიდებული ქვეყანაში სტაბილურობასა და წესრიგზე. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანია ექვემდებარება საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკებს.

აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია:

	საქართველო	სხვა არა ეთგო ქვეყნები	ეთგო ქვეყნები	სულ 31 დეკემბერი 2020
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	95	-	-	95
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	6,333	-	-	6,333
სულ ფინანსური აქტივები	6,428	-	-	6,428
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	8,772	-	-	8,772
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	56	1,903	476	2,435
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,828	1,903	476	11,207
წმინდა პოზიცია	(2,400)	(1,903)	(476)	(4,779)
	საქართველო	სხვა არა ეთგო ქვეყნები	ეთგო ქვეყნები	სულ 31 დეკემბერი 2019
ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	315	-	-	315
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	5,079	-	-	5,079
სულ ფინანსური აქტივები	5,394	-	-	5,394
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	5,184	-	-	5,184
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	168	579	128	875
სულ ფინანსური ვალდებულებები	5,352	579	128	6,059
წმინდა პოზიცია	42	(579)	(128)	(665)

სავალუტო რისკი - სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს იმ ვალუტის გაცვლითი კურსების ცვლილება, რომლითაც კომპანია სარგებლობს. კომპანიის ზოგიერთი ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაშია დაფიქსირებული. უცხოური ვალუტის რისკდამოკიდებულების სამართავად წარმოებული ინსტრუმენტები არ გამოიყენება.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აშშ დოლარში დენომინირებული ფინანსური აქტივები შედგებოდა ფულადი სახსრებისა და ფულადი ეკვივალენტებისგან, შესაბამისად ნული და 15 ლარის ოდენობით.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებები აშშ დოლარში, რომელიც მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებს, შეადგენს 2,375 და 707 ლარს.

შემდეგ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობელობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის კურსის 20%-იანი მერყეობის შემთხვევაში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს საანგარიშგებო დღეს უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებულ ფულად კომპონენტებს:

31 დეკემბერი 2020

	აშშ დოლარი ზეგავლენა	
	ლარი/აშშ	ლარი/აშშ
	დოლარი + 20%	დოლარი + 20%
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(475)	475

31 დეკემბერი 2019

	აშშ დოლარი ზეგავლენა	
	ლარი/აშშ	ლარი/აშშ
	დოლარი + 20%	დოლარი + 20%
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	(138)	138

საპროცენტო განაკვეთის რისკი – საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიაზე საპროცენტო განაკვეთის შეზღუდული რისკი ვრცელდება, რადგან იგი სახსრებს სესხულობს მხოლოდ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ერთი, ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტს, როდესაც სხვა დაშვებები უცვლელია. სინამდვილეში, აღნიშნულ დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის რეალური კორელაცია არსებობს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მგრძნობიარობა არაწრფივია და შედეგებიდან უფრო დიდი ან მცირე ზეგავლენის ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება არ შეიძლება.

მგრძნობელობის ანალიზში არ არის გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. გარდა ამისა, ბაზრის რეალური მოძრაობის სხვადასხვა მომენტში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. მაგალითად,

კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევის ზემოქმედების მართვას. როდესაც საინვესტიციო ბაზარი სხვადასხვა მანიშნებელ დონეს ცილდება, ხელმძღვანელობას შეუძლია გაყიდოს ინვესტიციები, შეცვალოს საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილება და სხვა დამცავი ზომები მიიღოს. შედეგად, დაშვების ცვლილებას რეალურად შეიძლება ეფექტი არც ჰქონდეს ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ბალანსზე საბაზრო ღირებულებითაა ასახული. ასეთ ვითარებაში, ვალდებულებებისა და აქტივების გაზომვის სხვადასხვა მეთოდმა შეიძლება აქციონერთა კაპიტალის რყევა გამოიწვიოს.

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვებს შორისაა ბაზრის ჰიპოთეტური მოძრაობის გამოყენება იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც რეალურად მხოლოდ კომპანიის თვალსაზრისს ასახავს უახლოეს მომავალში ბაზრის ცვლილების შესახებ. ამ უკანასკნელის პროგნოზირება კი საკმარისი სანდოობით შეუძლებელია. ერთ-ერთი შეზღუდვა ისიცაა, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტური სახით იცვლება.

რისის თამბაქო“
 ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
 (შემოთხვეული ლარში)

საკრედიტო რისკი. კომპანიაზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რომელიც იმის რისკია, რომ კლიენტი დროულად ვერ დაფარავს კომპანიის მიმართ არსებულ დავალიანებას. ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს კომპანიაზე საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ზემოქმედებას. თუმცა მოთხოვნების ამოღებაზე ეკონომიკური ფაქტორები მოქმედებს, ხელმძღვანელობის აზრით, უკვე აღრიცხული რეზერვების მიღმა ზარალის დიდი რისკი არ არსებობს.

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია მაღალია იმის გამო, რომ კლიენტების ბაზა მცირე და ურთიერთდაკავშირებულია. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების 99% მეკავშირე მხარეებზე მოდის. 2020 და 2019 წლების განმავლობაში მეკავშირე მხარეებიდან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა მთლიანი გაყიდვების 99% და 77%, შესაბამისად.

ლიკვიდობის რისკი - ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფარვის ვადის დადგომისას ყველა ვალდებულების გადახდას. ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია კომპანიის არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი საკონტრაქტო დაფარვის ვადები, დაფარვის შეთანხმებულ პერიოდებთან ერთად. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ცხრილები შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, იმ უახლოესი ვადის საფუძველზე, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს.

	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2020					
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	1,873	562	-	-	2,435
ნასესხები სახსრები	135	170	9,110	-	9,415
	<u>2,008</u>	<u>732</u>	<u>9,110</u>	<u>-</u>	<u>11,850</u>
	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2019					
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	579	296	-	-	875
ნასესხები სახსრები	64	1,954	3,433	-	5,451
	<u>643</u>	<u>2,250</u>	<u>3,433</u>	<u>-</u>	<u>6,326</u>

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს აქციონერებს, მეკავშირე საწარმოებს, კომპანიის ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ ერთეულებს და ძირითადი მმართველი პერსონალის შემადგენლობას. დაკავშირებულ მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არადაკავშირებული პირები ვერ განახორციელებენ. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები ხორციელდება სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ეპყრობა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგი ნაშთები:

ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(შარტულ ლარში)

	2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წელი		
	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	6,323	8	6,331
შემოსავალი	34,229	31	34,260
	2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წელი		
	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	4,991	19	5,010
შემოსავალი	5,147	-	5,147

მენეჯმენტის ანაზღაურება

მენეჯმენტის ანაზღაურებამ, რაც თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებლითაა წარმოდგენილი, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში შეადგინა 1,141 ლარი და 1,282 ლარი, შესაბამისად.

19. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

გარანტიები. 2020 წლის 9 ივნისს, კომპანიამ შპს „თობაქო ჰოლდინგთან“ და შპს „გეოდისტრიბუციასთან“ ერთად (შპს „სმარტ კაპიტალ ფროდაქშენის“ ერთობლივი კონტროლის ქვეშ არსებული პირები) ხელი მოაწერა საგარანტიო შეთანხმებას სს „ქართუ ბანკთან“. ხელშეკრულების საგანი იყო „ვიბრო დიაგნოსტიკის“ (კიდევ ერთი დაკავშირებული მხარე) ორი სესხის გარანტორის როლის შესრულება. ეს სესხები დაკავშირებულ მხარეს აღებული აქვს „ქართუ ბანკისგან“ 2016 წლის 26 ივლისს და 2016 წლის 27 ივლისს, შესაბამისად. ორივე სესხს ერიცხება საპროცენტო განაკვეთი 6%-ის ოდენობით და მათი ვადა 2024 წლის 26 დეკემბრამდეა.

შპს „გეოდისტრიბუციის“, სს „თბილისის თამბაქოს“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგის“ გარანტიის ლიმიტი მთლიანობაში 111,400 ლარის ტოლია. თუმცა, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და ხელმოწერის თარიღის მდგომარეობით, ეს თანხა, რომელზეც კომპანიები გამოდიან გარანტორებად, შეადგენს 57,268 ლარსა და 54,588 ლარს, შესაბამისად. საგარანტიო შეთანხმებით, სესხის უზრუნველყოფად გამოყენებულია სს „თბილისის თამბაქოს“ ქონება და მოწყობილობები.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ ვერ შეძლო ფინანსური გარანტიის სამართლიანი ღირებულების დადგენა. თუმცა, მან შეაფასა გარანტიის მფლობელის დეფოლტირების შემთხვევაში, მისი შესაძლო ეფექტი ლიკვიდობის პოზიციაზე. აღნიშნული საგარანტიო შეთანხმებით გაცემული სესხების მთლიანი მიმდინარე ნაწილი 5,500 ლარის ტოლია. შპს „გეოდისტრიბუციასთან“ და შპს „თობაქო ჰოლდინგთან“ არსებული შეთანხმებით, „ვიბრო დიაგნოსტიკის“ დეფოლტის შემთხვევაში, სესხი დაიფარება კომპანიის მიერ, რომელსაც საკმარისი ლიკვიდობა ექნება იმ მომენტისათვის.

სამართლებრივი დავები. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არ იყო ჩართული რაიმე მნიშვნელოვან სასამართლო პროცესში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ წარმოიქმნება და შესაბამისად ანარიცხი არ გაკეთებულა ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2020 წლის სექტემბერში დაიწყო სარჩელი კომპანიის წინააღმდეგ უფილტრო თამბაქოსთან დაკავშირებული საპატენტო უფლებების დარღვევის შესახებ და მოეთხოვა კომპენსაცია 50,000 ათასი ლარის ოდენობით. სასამართლო პროცესი აქტიურია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და შემდგომ პერიოდში. კომპანიის ხელმძღვანელობამ ჩაატარა სამართლებრივი საქმის ანალიზი და დაასკვნა, რომ ზემოაღნიშნული სარჩელიდან ფულის გადინება არ არის სავარაუდო.

გადასახადები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს სხვადასხვა ინტერპრეტაციისა და მხრივი ცვლილებების შესაძლებლობა. გარდა ამისა, ტრანზაქციათა შეფასება საგადასახადო ორგანოებისა და ხელმძღვანელობის მხრიდან შეიძლება ერთმანეთს არ დაემთხვეს და ტრანზაქციები საგადასახადო ორგანოებმა ეჭვქვეშ დააყენოს. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. საგადასახადო შემოწმებისათვის ღიაა 2019-2020 წლები.

საოპერაციო გარემო. საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება და საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციებით ხასიათდება. საქართველოში ამჟამად მოღვაწე მეწარმეთა წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც ძირითადად ქვეყნის ევროკავშირთან დაახლოების გეგმებს უკავშირდება. ამ წლების განმავლობაში ჩატარებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს ერთგვარად გზის გამკვლევის ფუნქცია ეკისრებოდა, საქართველო-ევროკავშირის დაახლოების სამოქმედო გეგმის პარალელურად მრავალი სხვა რეფორმა მოსალოდნელი.

კოვიდ-19. გარდა ამისა, 2020 წლის დასაწყისიდან მოყოლებული, მსოფლიოში სწრაფად ვრცელდება ახალი კორონავირუსული დაავადება (კოვიდ-19), რასაც 2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ მიანიჭა პანდემიის სტატუსი. ბევრი ქვეყნის მიერ კოვიდ-19-ის გავრცელების შესაკავებლად მიღებული ზომები მრავალი კომპანიისათვის მნიშვნელოვან საოპერაციო შეფერხებებს იწვევს და დიდ ზეგავლენას ახდენს გლობალურ ფინანსურ ბაზრებზე. სიტუაციის სწრაფი განვითარების გამო, ამან შეიძლება ბევრ სექტორში მოღვაწე კომპანიის ბიზნესებზე იმოქმედოს, მათ შორის, თუმცა არა მხოლოდ, შეაფერხოს ბიზნესის ოპერირება საწარმოო პროცესის შეწყვეტის ან ინფრასტრუქტურის დახურვის, მიწოდების ქსელის გაწყვეტის, პერსონალის კარანტინის, შემცირებული მოთხოვნისა და დაფინანსების მოძიების გართულების გამო. შედეგად კომპანიაზე კოვიდ-19-ის მზარდი ეფექტი შეიძლება აისახოს გლობალურ ეკონომიკაზე და მსხვილ ფინანსურ ბაზრებზე მისი უარყოფითი ზემოქმედების გამო. კომპანიის ხელმძღვანელობა აკვირდება ეკონომიკურ სიტუაციაში მიმდინარე ცვლილებებს და იღებს აუცილებელ ზომებს ახლო მომავალში კომპანიის სტაბილურობისა და განვითარების ტენდენციის შესანარჩუნებლად. თუმცა, კომპანიის ბიზნესზე კოვიდ-19-ის ეფექტის მნიშვნელობა დიდწილადაა დამოკიდებული ხანგრძლივობასა და მსოფლიოსა და საქართველოს ეკონომიკაზე პანდემიის ეფექტზე. ამჟამად კომპანიის ოპერაციების მომავალ შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ეკონომიკური გარემოს ცვლილებების ეფექტის დადგენა რთულია.

20. საგარეო ურთიერთობების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა დივიდენდები 5,800 ლარის ოდენობით.

2021 წლის ივლისში კომპანიამ განაახლა სესხის ხელშეკრულება სს ქართუ ბანკთან.

ხელმოწერის დღისათვის, თანხა, რომელზეც კომპანიები გარანტორის როლში გამოდიან, შეადგენს 54,588 ლარს.

21. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობამ დაამტკიცა და გამოსაშვებად ნება დართო 2021 წლის 9 ივლისს.

კომპანიის ბიზნესის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

ეს „თბილისის თამბაქო“ თამბაქოს ნაწარმის წამყვანი მწარმოებელია ქართულ ბაზარზე. კომპანიის ყველაზე გლობალური ბრენდი „პირველი“ არის ერთ – ერთი ყველაზე გაყიდვადი ბრენდი საქართველოში.

კომპანია მუშაობს 1998 წლიდან და წარმოდგენს თამბაქოს ნაწარმის ერთ – ერთ უმსხვილეს მწარმოებელს ქართულ ბაზარზე. კომპანიის საწარმოო ქარხანა მდებარეობს დედაქალაქ თბილისში. წლების განმავლობაში კომპანიამ მოიპოვა სტაბილური და საიმედო პარტნიორის რეპუტაცია. კომპანია ხელს უწყობს ეროვნული ეკონომიკის განვითარებას ადგილობრივი პროფესიონალების დასაქმებით. 2011 წელს შეიქმალა აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის საბჭო, რის შემდეგაც კომპანიის ბიზნეს სტრუქტურა შპს -დან სააქციო საზოგადოებად გადაკეთდა.

კომპანია ყიდის ორი ტიპის პროდუქტს: თამბაქოს და სიგარეტებს.

თამბაქოს პროდუქტები

2019 წლის მეორე ნახევარში აქტიური მნიშვნელოვნად გაიზარდა, რამაც შეამცირა სიგარეტის ხელმისაწვდომობა და მისი საერთო ბაზარი. კომპანიამ ამ გამოწვევას წარმატებით უპასუხა შეფუთული თამბაქოს წარმოებით, რომელიც პირველი იყო ბაზარზე. კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს სხვადასხვა ხარისხისა და ფასის თამბაქოს. თამბაქოს ძირითადი პროდუქტები აღწერილია ქვემოთ:

თამბაქო პირველი – ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2019 წლის ნოემბერში. იგი წარმოდგენილია ორი მარკით - წითლითა და ლურჯით და ორი - 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. ეს თამბაქო გამოირჩევა უნიკალური გემოთი და ხელმისაწვდომი ფასით და არის მაღალი ხარისხისა და გონივრული ფასის დაბალანსების კარგი მაგალითი.

თამბაქო რიო - ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2019 წლის ნოემბერში. იგი წარმოდგენილია ორი - 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. რიოს უნიკალურმა ბლენდმა უზრუნველყო მისი სწრაფი გავრცელება საქართველოს ბაზარზე.

თამბაქო ამერიკან გოლდი - ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2019 წლის დეკემბერში. იგი წარმოდგენილია ორი - 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. კონკურენტულმა ფასმა და მაღალი ხარისხის თამბაქომ თავიდანვე მიიზიდა ბევრი მწველი.

თამბაქო ბრიტიშ როიალი - ეს პროდუქტი ბაზარზე გავიდა 2020 წლის ივლისში. იგი წარმოდგენილია ორი - 50 გრ და 100 გრ შეფუთვით. ბრიტიშ როიალი უმაღლესი ხარისხის თამბაქოა და ბაზარზე გასვლისთანავე დიდი პოპულარობა შეიძინა.

სიგარეტი

„პირველი“ - სიგარეტის პირველი ქართული ბრენდია. პროდუქტის მაღალი ხარისხისა და მთელ ქვეყანაში ხელმისაწვდომობის გამო მან მკვიდრად მოიკიდა ფეხი ბაზარზე და დიდი რაოდენობის ერთგული მწველი ჰყავს.

„პირველი ინტერ რედი“ - „პირველი ინტერი“ საქართველოს ბაზარზე ერთერთი ყველაზე გაყიდვადი ბრენდია და პირველია, რომელიც კლიენტებს ჩვენმა კომპანიამ შესთავაზა. იგი წარმოდგენილია „პირველი ინტერ რედითა“ და „პირველი ინტერ ბლუთი“. ეს ორი მარკა კონსისტენტურობით განსხვავდება.

„პირველი პრემიუმ ბლუ“ - „პირველის“ ბრენდი „პირველი პრემიუმის“ შემოტანით გაფართოვდა. მაღალი ხარისხის თამბაქოსა და ბრენდის მაღალი სანდოობის წყალობით „პირველი პრემიუმმა“ სწრაფად მოიპოვა ერთგული მომხმარებლები და გახდა ქართული ბაზრის ერთერთი ყველაზე წარმატებული ბრენდი. კომპანიის სადისტრიბუციო ქსელი მთელ ქვეყანას მოიცავს და მისი პროდუქტები ყველა რეგიონშია წარმოდგენილი. მწარმოებელი კომპანიაა სს „თბილისის თამბაქო“, ხოლო სადისტრიბუციო მომსახურებას ექსკლუზიურად უზრუნველყოფს შპს „გეოდისტრიბუცია“. არსებული პროდუქტების მუდმივი გაუმჯობესება და ახალი ბრენდების შემოტანა, რომლებიც მომხმარებელთა მოთხოვნებს შეესაბამება, კორპორატიული მმართველობითი სტრატეგიის განუყოფელი ნაწილია.

დასრულებული წლისთვის

წლის არსებობით მთელ ქვეყანაში, კომპანიის პროდუქცია ხელმისაწვდომია საქართველოს ტერიტორიის მთელ ტერიტორიაზე. კომპანიის პროდუქცია ხელმისაწვდომია საქართველოს ტერიტორიის მთელ ტერიტორიაზე. კომპანიის პროდუქცია ხელმისაწვდომია საქართველოს ტერიტორიის მთელ ტერიტორიაზე.

მირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

წლის განმავლობაში კომპანიამ დააგენერირა შემოსავალი 34,575 ათასის ოდენობით (2019: 7,396 ათასი). 2020 წლის მთლიანი მოგების მარჟამ შეადგინა 51% (2019: 33%). მნიშვნელოვანი ცვლილება გამოწვეულია სს „თბილისი თბობაქო“-სა და შპს „გეოდისტრიბუციის“ ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, განაწილდეს მარჟა ამ კომპანიებს შორის.

	2020	2019
ამონაგები	34,575	7,396
მთლიანი მოგება	17,639	2,425
წმინდა მოგება/ზარალი	10,873	(5,552)
მთლიანი მოგება (%)	51%	33%
წმინდა მოგება (%)	31%	N/A
უკუგება აქტივებზე	25%	-14%
მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი	1.4	1.5

ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შესყიდვის თაობაზე

2020 და 2019 წლებში კომპანიას აქციები არ უყიდა.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკებისა და რისკების მართვის მექანიზმების მიმოხილვა

კომპანიაში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და სამართლებრივ რისკებზე. ფინანსური რისკის ერთერთი კომპონენტია საკრედიტო რისკი, რომელიც არის იმის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს ვადის დადგომისას სრულად დავალიანების დაფარვას. ფინანსური აქტივები, რომლებიც პოტენციურად იწვევს საკრედიტო რისკს, ძირითადად მოიცავს გაცემულ სესხებს, სავაჭრო მოთხოვნებსა და ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს. კომპანიაში მოქმედებს იმის უზრუნველყოფის პროცედურები, რომ საქონელი მიეწოდოს სათანადო საკრედიტო ისტორიის მქონე კლიენტებს და ალტერნატიული გადახდის პროცედურები (მაგალითად, ავანსად გადახდა). მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება და ფული და ფულის ეკვივალენტები მთლიანად. თუმცა მოთხოვნების ამოღებაზე ეკონომიკური ფაქტორები მოქმედებს, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ კომპანიას იმაზე მეტი ზარალის რისკი, რაც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვითაა გათვალისწინებული, არ ეკისრება.

საბაზრო რისკი. კომპანიას ეკისრება საბაზრო რისკების ზემოქმედება. საბაზრო რისკები ძირითადად დაკავშირებულია საქონლის ფასებთან, რასაც ბაზარი განსაზღვრავს კლიენტზე გასაყიდი მაქსიმალური ფასის დაწესებით. იმის მიუხედავად, რომ კომპანიას ქართულ ბაზარზე ფასების დადგენის გარკვეული უნარი გააჩნია, ეს უნარი გარკვეულწილად შეზღუდულია კონკურენტების მოქმედებით, რომლებიც წარმოდგენილია თამბაქოს ნაწარმის ძირითადი იმპორტიორებით და აგრეთვე თამბაქოს ნაწარმზე საქართველოს საგადასახადო ორგანოების მიერ დაწესებული და მზარდი გადასახადებით.

ხელმძღვანელობას რისკის მისაღებ დონეზე ლიმიტი აქვს დაწესებული და რისკები რეგულარულად კონტროლდება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება კომპანიას შეიძლება ვერ აარიდოს ზარალი ბაზრის უფრო არასასურველი მოძრაობების შემთხვევაში.

დასრულებული წლისთვის

საფულაო რისკი. კომპანიის აქტივები განთავსებულია საქართველოში. ქვეყანა განვითარებადი ბაზრის წარმომადგენელი ნიშნებით ხასიათდება. როგორც ასეთი, კომპანიაზე მოქმედებს საქართველოში ბიზნეს-გარემოს რისკების რისკი.

საფულაო რისკი. საფულაო რისკთან მიმართებაში ხელმძღვანელობას დაწესებული აქვს რისკის ლიმიტი. კოზიციები ყოველთვიურად კონტროლდება. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ ტრანზაქციების აბსოლუტური უმეტესობა ადგილობრივ ვალუტაში ხორციელდება, კომპანიის საფულაო რისკი შემოიფარგლება თამბაქოს ნაწარის შესყიდვებზე გაზრდილი ფასებით, რადგან მწარმოებელ კომპანიას თამბაქოს ნედლეული უცხო ქვეყნებიდან შემოაქვს.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკის კონსერვატიული მართვა გულისხმობს საკმარისი ნაღდი ფულის შენარჩუნებასა და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას გარანტირებული საკრედიტო საშუალებების საკმარისი ოდენობით. ლიკვიდობის რისკი იმართება სასესხო კაპიტალზე წვდომითა და საპროგნოზო და რეალური ფულადი ნაკადების მუდმივი მონიტორინგით. ფულადი ნაკადების პროგნოზირება ხდება კომპანიის საოპერაციო ერთეულებში და ერთიანდება კომპანიის ფინანსების დონეზე. კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი აკვირდება ლიკვიდობის მოთხოვნებს, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ნაღდი ფულის არსებობა საოპერაციო საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად და აგრეთვე აუთვისებელი თანხების არსებობა სასესხო საშუალებებიდან, რომ კომპანიამ არ დაარღვიოს სესხის აღების ლიმიტები.

პოლიტიკური რისკები. არასტაბილურ პოლიტიკურ გარემოს უარყოფითად შეუძლია იმოქმედოს პროდუქტებზე მოთხოვნაზე, შემოსავლებსა და მომგებიანობაზე. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება პოლიტიკური გარემოს ცვლილებებს პოტენციური სამომავლო მოვლენების განჭვრეტისა და აუცილებელი და საკმარისი ცვლილებების გატარების მიზნით.

კოვიდ-19-ის რისკი. ბიზნეს-ოპერაციების შეწყვეტა წარმოების გაჩერების და ინფრასტრუქტურის დაზარების, მიწოდების ქსელის შეფერხების, პერსონალის კარანტინის, შემცირებული მოთხოვნისა და დაფინანსების მოზიდვის სირთულის გამო. ხელმძღვანელობა ყველა ზომას ატარებს, რაც ჯანდაცვის ორგანიზაციების მიერ არის რეკომენდებული, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ბიზნეს-ოპერაციებმა დააკმაყოფილოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული რეგულაციები და კომპანიამ შეძლოს ოპერირების გაგრძელება.

აქციონარის სიგარეტების მოხმარება კვლავაც მცირდება. ეს შემცირება მრავალი ფაქტორითაა გამოწვეული, მათ შორისაა გაზრდილი გადასახადები და ფასები, მთავრობის აქტები, მოწვევის მიმართ შემცირებული სოციალური ტოლერანტობა, უწყვეტი ეკონომიკური და გეოპოლიტიკური განუსაზღვრელობა. სიგარეტს მაღალი გადასახადი ერიცხება. შემოთავაზებული და უკვე აღსრულებულია სიგარეტთან დაკავშირებული გადასახადების მნიშვნელოვანი ზრდა, რაც სავარაუდოდ მრავალ იურისდიქციაში კვლავაც გაგრძელდება. გადასახადების ზრდამ შეიძლება არაპროპორციულად იმოქმედოს ჩვენს მომგებიანობაზე და ნაკლებ კონკურენტულები გაგვხადოს საბაზრო მეტოქეების მიმართ. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება მოხმარების ტენდენციას და გეგმავს ხარისხის შენარჩუნებასა და ახალი პროდუქტების შემოტანას საბაზრო წილის გაზრდისა და კონკურენტულობის შენარჩუნების მიზნით. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურად აანალიზებს გაყიდვებს და პროგნოზებს აკეთებს სიგარეტთან დაკავშირებულ გადასახადებთან დაკავშირებით, რათა მომავალ პერიოდებზე მდგრადი განვითარების გეგმა შეიმუშაოს.

მომავალი პერსპექტივები

კოვიდ-19-ის პანდემიის გავრცელებამ უარყოფითად იმოქმედა მსოფლიოს ეკონომიკასა და კონკრეტულ ქვეყნებზე. მომავლის გაუარესებულმა პერსპექტივამ წლის ბოლოსთვის გაზარდა საფულაო ბაზრის მერყეობა და ქართული ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში მნიშვნელოვნად გაუფასურდა. კომპანიის ოპერაციებზე კოვიდ-19-ის რეგულაციებზე მნიშვნელოვნად არ უმოქმედია. კომპანია ყველა რეკომენდაციასა და რეგულაციას ასრულებს, რათა მის ოპერაციებს შეწყვეტის საფრთხე არ დაემუქროს.

კომპანია გეგმავს თავისი პორტფელის გაფართოებას საერთაშორისო ბაზრებზე მორგებული პროდუქციის შემუშავებით. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს პროდუქტები გაზრდის ბაზრის წილს და, შესაბამისად, შემოსავალს.

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N211050969

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

22.09.2021 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

გიორგი ჭიტაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, სულხან ცინცაძის ქუჩა #38

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

27236725793121

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

მე, ნოტარიუსი გიორგი ჭიტაშვილი, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ს. ცინცაძის ქ. №38, გამოწმებ დიპლომირებული მთარგმნელის ნინო მახარაძის (დაბ. 21.03.1991 წელს, პირადი № 01024079993, რეგ. მისამართზე: თბილისი, ალექსანდრე ყაზბეგის გამზირი, N 35ბ, ბინა 9, დიპლომის ნომერი HSG # 000131) ხელმოწერის ნამდვილობას. მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე და იგი იძლევა თარგმანის სისწორის გარანტიას. ხელმოწერის ვინაობა და ქმედუნარიანობა შემოწმებულია.

I, the notary Giorgi Chitashvili, whose notary office is located at the address: Tbilisi, №38 S. Tsintsadze Street, notarize herewith the authenticity of signature of certified translator Nino Makharadze (born on 21.03.1991, personal # 01024079993, reg. adress: Tbilisi, Al.Kazbegi avenue, #35b, ap. # 9, Diploma № HSG # 000131). The translator is warned about her responsibility for the correctness of the translation and she guarantees the correctness of the translation. Identity and effectiveness of the signer person are checked.

გადახდილია საზღაური, „სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 29.12.2011 წლის №507 დადგენილების 31-ე მუხლის შესაბამისად, 70.00 ლარი, აგრეთვე სანოტარო მოქმედების ელექტრონულ სანოტარო რეესტრში რეგისტრაციის საფასური, ამავე დადგენილების 39-ე მუხლის შესაბამისად, 2.00 ლარი, სულ 72.00 ლარი.

Fee is paid, 70.00 Gels according to the article 31 of Georgian Government Resolution №507 "On approval of notary action fee and volume of fees established for Notary Chamber of Georgia, the rules of its payment and service period", as of 29.12.2011; and also 2.00 Gels, fee for registration of the notary action in the electronic register according to the article 39 of the same resolution, totally 72.00 Gels.

ნოტარიუსი:
Notary:

გ. ჭიტაშვილი
G. Chitashvili